

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

06.04.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Вестник 24 часа

✓ Работодателите недоволни от идеите за пенсионна реформа

Представителните организации на работодателите в България са недоволни от предложените идеи за пенсионната реформа. Според тях представените идеи за проемни в пенсионната система не отговарят на изискванията за цялостна структурна реформа, а целят само увеличение на приходите, за да се преодолее дефицитът на ДОО, а оттам и на консолидирания държавен бюджет.

Вижте цялата позиция на работодателите:

Представителните организации на работодателите в България изразяват своята изключителна неудовлетвореност и разочарование от изложените от МТСП виждания за пенсионна реформа. Със съжаление констатираме отказ от програмните намерения на партиите в коалиционното правителство, прокламирани по време на последната изборна кампания, както и откровеното несъобразяване с многократно представяни и аргументирани предложения на организациите на работодателите.

Представените идеи за промени в пенсионната система не отговарят на изискванията за цялостна структурна реформа, а целят единствено увеличение на приходната част с цел преодоляване на дефицита на ДОО, а оттам – на консолидирания държавен бюджет. От пакета предвидени мерки са изключени най-съществените и спешни промени, които следва да бъдат осъществени, вкл.:

1. Почистване на осигурителната система от всички социални плащания, които нямат общо с осигурителния принос, а са с характер на социално подпомагане. Продължава структурната неяснота за характера на системата за социално осигуряване!
2. Ограничаване на мащабните злоупотреби с придобиването на инвалидни пенсии, независимо от наличието на висока степен на съгласие между социалните партньори по този проблем. Не можем да скрием недоумението си от подобно подминаване на проблема. Практически продължава да се толерира това прекомерно скъпо „удоволствие“ за обществото, за всички осигурени лица в най-масовата – трета категория труд, за днешните и бъдещи пенсионери.
3. Преструктуриране на системата за ранно пенсиониране, вкл. на лицата по чл. 69/КСО. Въпреки заклинанията за радикални промени, законодателството продължава да произвежда, а обществото – да издържа за сметка на осигурителните фондове неприлично млади пенсионери, служили в отбраната, сигурността и съдебната система на Р България, получаващи осезаемо по-високи пенсии от останалите граждани.

В публичното изложение на вицепремиера и министър на труда и социалната политика г-н Ивайло Калфин се говори за „плавен ръст на пенсионната възраст“, дори за „максимално плавен ръст“. Работодателските организации многократно са обосновавали с числа необходимостта от радикален преход към едновременно увеличаване на осигурителния стаж и пенсионната възраст, отчитащо демографската ситуация. Тези аргументи са подминати без всякакви разумни доводи.

Не на последно място, трябва да се отбележи намерението за увеличаване на осигурителните вноски, което влиза в тежък конфликт със заявеното от партиите от управляващата коалиция по време на последната предизборна кампания и с 3-годишната управленска рамка. Налага се да напомним, че избирателите са гласували в подкрепа на изявленията за запазване или дори за намаляване на осигурителната тежест, а не за нейното увеличаване с цел попълване на дефицити, породени от структурни деформации, както ни се предлага в последната визия за пенсионна реформа.

Национално представителните работодателски организации смятат за свой дълг да напомнят на правителството и на подкрепящото го парламентарно мнозинство, че извършването на структурни промени в пенсионната система следва да очертае хоризонт и перспектива от поне 30 до 50 години и по никакъв начин не може да се обвързва с конюнктурни интереси и очаквани резултати за представяне на предстоящите местни и други избори.

Обръщаме се с призив към парламентарното мнозинство и към опозицията да не злоупотребяват с дебатите около пенсионната реформа с предизборни цели. Реформираният пенсионно законодателство би трябвало да надживее повече от десет изборни цикъла, били те за законодателни, местни или президентски избори.

Национално представителните работодателски организации категорично настояват за преосмисляне на предложената визия за пенсионна реформа. Считаме, че предложенията са половинчати, пропускат се или се отлага решаването на най-значимите проблеми, по които е налице голяма степен на съгласие. Възпроизвеждат се дефекти и пороци на досегашната

система, които са оцелявали и оцеляват жестоко осигурителната система, ще продължат да генерират дефицити и да съхраняват неадекватен размер на пенсиите за осигурените лица.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Къде е пенсионната реформа?

В правителствените мерки се открояват вдигането на осигуровките и твърде бавното покачване на възрастта за пенсиониране

Пенсионна реформа засега няма. Ако съдим по представения във вторник правителствен документ, може и въобще да не станем свидетели на реална реформа, въпреки че промените в пенсионния модел ще се обсъждат още месец. Социалният министър Ивайло Калфин обяви във вторник общо 30 мерки, които според него ще намалят зависимостта на Националния осигурителен институт (НОИ) от бюджетните трансфери, ще направят системата по-устойчива, а като краен ефект се очаква да се генерира повече ресурс за по-големи пенсии. Всичко това са добри пожелания, които обаче не бяха подкрепени с предварителни икономически, социални и фискални разчети, и реално не е ясно какъв ще е крайният ефект.

Изследвайки окончателния пакет от мерки, изготвен от Министерството на труда и социалната политика (МТСП), се открояват няколко неща. На първо място се вижда, че се тръгва по лесния път – вдигане на осигуровките. Второ, предвидено е някакво увеличение на възрастта за пенсиониране, но с двойно по-малък темп спрямо сега заложеното в Кодекса за социалното осигуряване (КСО). И това всъщност не е най-лошото, което предлага "реформата". Истинският проблем е, че след три месеца обсъждане в работната група няма никаква конкретика как ще се реши най-големият проблем на българската пенсионна система - ранното пенсиониране. По този показател страната ни е на едно от първите места в Европа, а Европейската комисия не пропуска да ни го напомня, когато има възможност.

Светло бъдеще

Премиерът Бойко Борисов постави отлична оценка на вицепремиера Калфин и го похвали, че е свършил огромна работа по тези промени. И министър Калфин наистина заслужава похвала за енергията и желанието, които вложи през тези три месеца, за да се опита да промени сегашния модел, който се е доказал като неустойчив. По време на представянето на правителствените предложения премиерът Бойко Борисов говори за 15-20-годишен хоризонт, в който никое правителство да не му се налага да пипа модела. Проблемът е, че с набелязаните мерки може да се наложи промяна още след 2-3 години. Промените в момента се предлагат без реална оценка на въздействието.

Ако се погледне внимателно документът, качен на сайта на министерството, думата "реформа" на този етап трудно може да бъде уместно използвана. В него се казва буквално, че са набелязани темите, по които може да се постигне максимално съгласие. Тоест сега сме на фаза, че сме уточнили темите, по които ще се говори, а мерките ще се уточнят на следващ етап. Тези предложения бяха определени от управляващите като дългосрочни и "максимално приемливи за всички". Оказва се обаче, че работодателите, а до някаква степен и синдикатите тепърва ще предявяват своите претенции. Две седмици преди правителството представителите на бизнеса представиха обобщените си предложения, които, без да е изненада за никого, се различават коренно от идеите на правителството и синдикатите. И така, първоначалният срок – 31 март, мина, а все още в парламента няма внесено нищо. Няколко дни не е особено голямо забавяне, притеснителното е, че вече се говори за още три месеца. Социалният министър обясни, че до края на седмицата промените, които ще бъдат добавени към предложенията на Министерството на финансите от януари, ще бъдат качени за обществено обсъждане. "До края на април се надявам, че ще има консенсус около мерките", коментира Ивайло Калфин. Според него реалистичният срок за внасянето на окончателен законопроект в Министерския съвет е началото на май. Финансовият министър Горанов изрази надеждата си, че евентуално май-юни темата ще бъде затворена.

Повече тежест върху работещите

По отношение на приходната част екипът на МТСП предлага осигурителните вноски към НОИ да се увеличат с 4.5 процентни пункта през следващите 12 години. Според вицепремиера Ивайло Калфин по този начин ще се намали огромната субсидираност на НОИ от републиканския бюджет. Разчет за ръста на годишните приходи в бюджета не са дадени. Десислава Николова, главен икономист в Института за пазарна икономика (ИПИ) обаче си е направила труда да изчисли колко ще донесе на бюджета това увеличение. Нейните сметки показват, че в идеалния случай, т.е. ако се приеме, че никой няма да премине в сивия сектор, а бизнесът и хората ще продължат да плащат със същия темп, цялото вдигане ще донесе на НОИ допълнителни 800 млн. лв. За сравнение, през 2015 г. държавният бюджет ще трябва да даде на общественото осигуряване над 5 млрд. лв.

Това означава, че чисто математически всяка година дефицитът би трябвало да се свива с по около 1.5%. Реално обаче ефектът надали ще бъде такъв, тъй като продължителността на живота се увеличава, което означава, че все повече хора през годините ще взимат пенсии. От друга страна, статистиката е категорична, че колкото повече се увеличава данъчната тежест върху хората и бизнеса, толкова намалява желанието за внасяне. "Ще има ръст на сивата икономика, ще има бягство от осигуряване. Възможен е дори вариант, при който осигуровките като цяло ще падат", категорична е Десислава Николова, главен икономист в Института за пазарна икономика (ИПИ).

И за да ограничат все пак тежестта върху бизнеса и хората, управляващите са решили да запазят вноската към универсалните пенсионни фондове на 5%. По сега действащите разпоредби през 2017 г. вноската по личните партии в УПФ трябва да се покачи до 7%. "Това не е аргумент - да се увеличава вноската в НОИ за сметка на тази в универсален пенсионен фонд", коментира София Христова, изпълнителен директор на ПОД "Алианс България". Според нея доста от участниците в обсъжданията са изразили несъгласие с идеята да отпадне увеличението на вноската във фонд. "Как може да се говори за натоварване на бизнеса с вноска за УПФ, тя си е за сметка на осигурените, не на работодателите. Според мен трябва да се вземат мерки, които да затворят пробойните в системата, да се осветли сивата икономика", добавя тя.

Всъщност се оказва, че управляващите наистина гледат напред в бъдещето, там, където досега никой не е гледал. Социалното министерство предлага възрастта за хората, работещи най-масовата трета категория труд, да се увеличи плавно до 65 години за мъжете и жените, но това изравняване ще се случи едва през 2037 г. Едва след това ще се въведе автоматичен механизъм, който да обвързва пенсионната възраст със средната продължителност на живота. В пакета от мерки е записано, че в следващите над 20 години нарастването на възрастта за пенсиониране ще е с между 1 и 3 месеца. В КСО в момента е записано, че увеличението всяка година е с по 4 месеца. И въпреки категоричната позиция на финансовия министър Владислав Горанов, че промените по никакъв начин не са стъпка назад, решението да се слезе от 4 на 1-2 месеца изглежда точно така.

Министър Калфин обясни желанието си да разтегли толкова много във времето увеличението на възрастта за пенсиониране с евентуалното социално неравенство, което би се получило, ако се вземе решение за рязко вдигане на възрастта. Това разтягане обаче може да обезсмисли самото увеличение на възрастта. Причината е, че увеличаването на възрастта за пенсиониране вероятно ще бъде изпреварено от нарастването на продължителността на живота. Това съдържа сериозен риск за задълбочаване на финансовия дефицит на НОИ, а не за решаването на проблема.

"Това плавно увеличение в крайна сметка ще доведе до това, че след 2-3 години ще се наложи отново да ревизираме модела. И тогава може да се наложи още по-рязко вдигане на възрастта", смята Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ). Четирите национално представителни работодателски организации (БТТП, БСК, АИКБ и КРИБ) настояват годишният ръст да е с по 6 месеца. Но според Велев би могло да се стигне до компромис и да се запази сегашното увеличение с по 4 месеца. Десислава Николова от ИПИ също смята, че с толкова плавно увеличение на възрастта няма как да се реши проблемът с огромния дефицит в НОИ. "В много страни се въвеждат автоматичните механизми, с които се актуализира пенсионната възраст спрямо средната продължителност на живота. Това може да се приложи и в България", смята икономистът.

Силен отпор на по-бързото покачване на пенсионната възраст има от страна на синдикатите. Според тях хората в предпенсионна възраст просто няма какво да работят и няма да успеят да се пенсионират с необходимия стаж. На този етап обаче това не изглежда точно така. В момента в България има около 550 000 работещи пенсионери, които освен пенсията си получават и някакви други доходи. За пет години този брой се е увеличил двойно.

Проблеми на изхода

И стигаме до същинския проблем – източването на системата чрез ранното пенсиониране. За разлика от плавно вдигане на възрастта и вдигането на вноските тук правителството все още не предлага нищо конкретно. На първо място трябва да се реши проблемът с огромния брой инвалидни пенсии – около 500 000. По думите на социалния министър през 2014 г. половината пенсии са били отпуснати на основание намалена трудоспособност. Трябва да се признае, че Калфин има добро предложение за справяне с този проблем. В момента трудово-експертните лекарски комисии (ТЕЛК) дават процент инвалидност или намалена функционалност на база професията на съответния човек. Това автоматично отключва възможността за допълнителни помощи – пенсия, безплатна винетка, паркоместа, билети и т.н. "Мерките, които подготвяме, предвиждат лекарските комисии да преценяват съответния човек за каква работа е годен и за каква не. И дори да има дадено увреждане, той може да работи нещо друго и да бъде съвсем пълноценен човек", обяснява Калфин. Тук проблемът е, че за три месеца социалното и здравното министерство не са успели да намерят как да се случи тази реформа. "Предстоят разговори със здравния министър Петър Москов", каза Калфин.

Разговори предстоят и с вицепремиера Румяна Бъчварова по повод ранното пенсиониране в сектор сигурност (военните, МВР, ДАНС, разузнаването, съдебна охрана). В момента общо около 75 хил. души в тези ведомства имат право да се пенсионират при достигане на стаж от 27 години, от които 18 години в тази система. Целта на правителството е да се сложи минимална възраст за пенсиониране, но и тук нещата не изглеждат лесни. През 2014 г. служебният министър Йордан Христосков само спомена за подобна мярка и веднага бяха организирани протести, след което реформата беше оттеглена. "Доста разговори са водени с представители на ведомствата, свързани с тези системи. При всички случаи ще вървим към въвеждане на индивидуална възраст за пенсиониране", категоричен е Калфин.

Между фонд и НОИ

В пакета от мерки остават предложенията на финансовия министър Владислав Горанов осигурените да могат да избират да се осигуряват само в НОИ, без да внасят в универсалните пенсионни фондове (УПФ). Предвидено е изборът да е многократен, но не по-късно от пет години преди възрастта за пенсиониране. Натрупаните средства по индивидуалните партии на лицата, избрали държавното осигуряване, да се прехвърлят в т.нар. Сребърен фонд. Финансовият министър Владислав Горанов продължава да настоява, че единствената причина за промяната е предоставянето на повече избор на хората. "Повечето хора ще предпочетат да останат да се осигуряват в частните пенсионни фондове, но има едни 2-3%, които не искат. Тези хора ще имат право на избор", обясни финансовият министър.

И ако приемем, че финансовият министър е прав за ниския процент на хората, категорично отричащи частните пенсионни фондове, тогава остава въпросът защо се бързаше толкова да се даде право на избор на тази твърде малка част от обществото. Промените в КСО от края на 2014 г. бяха внесени набързо между първо и второ четене, без да са обсъдени дори с коалиционните партньори на ГЕРБ. Оттук идва следващият въпрос - защо не се бърза толкова и с вдигането на възрастта за пенсиониране например. Стъпка, която би довела до реален положителен резултат върху дефицита в НОИ, а от това и върху държавния бюджет.

✓ Бизнесът иска промени в реформата „Калфин“

Твърдят, че промените не целят реформа, а увеличаване на приходите

Организации на работодателите са против предложените идеи за пенсионна реформа. В общо писмо от Българската стопанска камара, Асоциацията на индустриалния капитал и Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България твърдят, че промените не целят реформа, а увеличаване на приходите, за да се преодолее дефицитът на държавното осигуряване, а оттам и на консолидирания държавен бюджет.

Според тях промените показват отказ на коалиционното правителство от предизборните намерения. Работодателите са категорични, че в реформата трябва да се включат механизми, с които системата да се изчисти от всички социални плащания, които нямат общо с осигурителния принос, а са с характер на социално подпомагане. Трябва да се ограничат мащабните злоупотреби с придобиването на инвалидни пенсии. От БСК, АИКБ и КРИБ смятат, че трябва промени и при ранното пенсиониране, както и че намерението за увеличаване на осигурителните вноски е в тежък конфликт с 3-годишната управленска рамка.

[Списание Мениджър](#)

✓ ЕС няма да позволи Гърция да запази данъка върху сделките и транзакциите за България

Европейският съюз няма да позволи на Гърция да запази 26-процентния данък върху сделките и транзакциите за България и Кипър, Това прогнозира пред БНР председателят на българо-кипърската бизнес асоциация Ксениос Ксенопулос.

„Тези 26 процента се предполага да бъдат налагани върху внесените в страната стоки и услуги от страни като Кипър и България в Гърция. В момента гръцкото правителство полага много усилия за стабилизирането на финансите на страната или по-скоро за оцеляването, но аз не смятам, че ще има сериозни приходи от този данък. Даже мисля, че той по-скоро ще окаже негативно влияние. Може да се окаже, че някои предприемачи ще опитат да заобиколят данъка, да навлязат в сивия сектор, за да намалят тежестта му върху бизнеса“, посочи Ксенопулос.

В началото на тази седмица българското финансово министерство изпрати протест пред ресорния еврокомисар Пиер Московиси срещу мерките на гръцкото правителство. От Асоциацията на индустриалния капитал обаче предупреди, че този подход няма да даде бързи резултати, и поискаха директни преговори с Атина за избягване на рисковете за българските фирми.

[darikfinance.bg](#)

✓ Бизнесът разкритикува пенсионната реформа

Работодателските организации обявиха, че са изключително неудовлетворени и разочаровани от изложените от социалното министерство виждания за пенсионна реформа. Те констатират в огласените предложения на кабинета отказ от програмните намерения на партиите в коалиционното правителство, прокламирани по време на последната изборна кампания, както и откровеното несъобразяване с предложения на бизнеса.

Представените идеи за промени в пенсионната система не отговарят на изискванията за цялостна структурна реформа, а целят единствено увеличение на приходната част с цел преодоляване на дефицита на ДОО, а оттам - на консолидирания държавен бюджет.

От пакета предвидени мерки са изключени най-съществените и спешни промени, които следва да бъдат осъществени, включително почистване на осигурителната система от всички социални плащания, които нямат общо с осигурителния принос, а са с характер на социално подпомагане. Продължава структурната неяснота за характера на системата за социално осигуряване, категорични са работодателите.

Бизнесът е категоричен, че трябва да се ограничат мащабните злоупотреби с придобиването на инвалидни пенсии и допълват, че не могат да скрият недоумението си от подминаването на проблема. „Практически продължава да се толерира това прекомерно скъпо "удоволствие" за обществото, за всички осигурени лица в най-масовата - трета категория труд, за днешните и бъдещи пенсионери“, казват те.

Преструктуриране на системата за ранно пенсиониране, вкл. на лицата по чл. 69/КСО. "Въпреки заклинанията за радикални промени, законодателството продължава да произвежда, а обществото - да издържа за сметка на осигурителните фондове неприлично млади пенсионери, служили в отбраната, сигурността и съдебната система на България, получаващи осезаемо по-високи пенсии от останалите граждани", заявяват работодателите.

По отношение на идеите на социалното министерство за "плавен ръст на пенсионната възраст", работодателите заявяват, че многократно са обосновавали с числа необходимостта от радикален преход към едновременно увеличаване на осигурителния стаж и пенсионната възраст, отчитащо демографската ситуация, а тези аргументи били подминати без всякакви разумни доводи.

"Не на последно място, трябва да се отбележи намерението за увеличаване на осигурителните вноски, което влиза в тежък конфликт със заявеното от партиите от управляващата коалиция по време на последната предизборна кампания и с 3-годишната управленска рамка. Налага се да напомним, че избирателите са гласували в подкрепа на изявленията за запазване или дори за намаляване на осигурителната тежест, а не за нейното увеличаване с цел попълване на дефицити, породени от структурни деформации, както ни се предлага в последната визия за пенсионна реформа, подчертават организациите", се казва в позицията.

Работодателските организации напомнят, че извършването на структурни промени в пенсионната система следва да очертае хоризонт и перспектива от поне 30 до 50 години и по никакъв начин не може да се обвързва с конюнктурни интереси и очаквани резултати за представяне на предстоящите местни и други избори.

Работодателите категорично настояват за преосмисляне на предложената визия за пенсионна реформа. Според тях "предложенията са половинчати, пропускат се или се отлага решаването на най-значимите проблеми, по които е налице голяма степен на съгласие. Възпроизвеждат се дефекти и пороци на досегашната система, които са ощетявали и ощетяват жестоко осигурителната система, ще продължат да генерират дефицити и да съхраняват неадекватен размер на пенсиите за осигурените лица".

infostock.bg

✓ Бизнесът разочарован от пенсионната реформа на социалния министър

Представителните организации на работодателите в България изразяват своята изключителна неудовлетвореност и разочарование от изложените от МТСП виждания за пенсионна реформа. Със съжаление констатираме отказ от програмните намерения на партиите в коалиционното правителство, прокламирани по време на последната изборна кампания, както и откровеното несъобразяване с многократно представяни и аргументирани предложения на организациите на работодателите. Това се казва в официална позиция на три работодателски организации: Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК) и Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ).

Представените идеи за промени в пенсионната система не отговарят на изискванията за цялостна структурна реформа, а целят единствено увеличение на приходната част с цел преодоляване на дефицита на ДОО, а оттам - на консолидирания държавен бюджет. От пакета предвидени мерки са изключени най-съществените и спешни промени, които следва да бъдат осъществени, вкл.:

1. Почистване на осигурителната система от всички социални плащания, които нямат общо с осигурителния принос, а са с характер на социално подпомагане. Продължава структурната неяснота за характера на системата за социално осигуряване!

2. Ограничаване на мащабните злоупотреби с придобиването на инвалидни пенсии, независимо от наличието на висока степен на съгласие между социалните партньори по този проблем. Не можем да скрием недоумението си от подобно подминаване на проблема. Практически продължава да се толерира това прекомерно скъпо „удоволствие“ за обществото, за всички осигурени лица в най-масовата - трета категория труд, за днешните и бъдещи пенсионери.

3. Преструктуриране на системата за ранно пенсиониране, вкл. на лицата по чл. 69/КСО. Въпреки заклинанията за радикални промени, законодателството продължава да произвежда, а обществото - да издържа за сметка на осигурителните фондове неприлично млади пенсионери, служили в отбраната, сигурността и съдебната система на Р България, получаващи осезаемо по-високи пенсии от останалите граждани.

В публичното изложение на вицепремиера и министър на труда и социалната политика г-н Ивайло Калфин се говори за „плавен ръст на пенсионната възраст“, дори за „максимално плавен ръст“. Работодателските организации многократно са обосновавали с числа необходимостта от радикален преход към едновременно увеличаване на осигурителния стаж и пенсионната възраст, отчитащо демографската ситуация. Тези аргументи са подминати без всякакви разумни доводи.

Не на последно място, трябва да се отбележи намерението за увеличаване на осигурителните вноски, което влиза в тежък конфликт със заявеното от партиите от управляващата коалиция по време на последната предизборна кампания и с 3-годишната управленска рамка. Налага се да напомним, че избирателите са гласували в подкрепа на изявленията за запазване или дори за намаляване на осигурителната тежест, а не за нейното увеличаване с цел попълване на дефицити, породени от структурни деформации, както ни се предлага в последната визия за пенсионна реформа.

Национално представителните работодателски организации смятат за свой дълг да напомнят на правителството и на подкрепящото го парламентарно мнозинство, че извършването на структурни промени в пенсионната система следва да очертае хоризонт и перспектива от поне 30 до 50 години и по никакъв начин не може да се обвързва с конюнктурни интереси и очаквани резултати за представяне на предстоящите местни и други избори.

Обръщаме се с призив към парламентарното мнозинство и към опозицията да не злоупотребяват с дебатите около пенсионната реформа с предизборни цели. Реформираното пенсионно законодателство би трябвало да надживее повече от десет изборни цикъла, били те за законодателни, местни или президентски избори.

Национално представителните работодателски организации категорично настояват за преосмисляне на предложената визия за пенсионна реформа. Считаме, че предложенията са половинчати, пропускат се или се отлага решаването на най-значимите проблеми, по които е налице голяма степен на съгласие. Възпроизвеждат се дефекти и пороци на досегашната система, които са ощетявали и ощетяват жестоко осигурителната система, ще продължат да генерират дефицити и да съхраняват неадекватен размер на пенсиите за осигурените лица.

dir.bg

✓ Бизнесът не хареса мерките на Калфин

Работодателите настояват за преосмисляне на визията за пенсионна реформа, представена от Ивайло Калфин

Работодателите в България изразяват своята неудовлетвореност и разочарование от изложените от вицепремиера Ивайло Калфин виждания за пенсионната реформа.

Със съжаление констатираме отказ от програмните намерения на партиите в коалиционното правителство, прокламирани по време на последната изборна кампания, както и откровеното несъобразяване с многократно представяни и аргументирани предложения на организациите на работодателите.

Това се казва в официална позиция на три работодателски организации: Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК) и Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ).

Представените идеи за промени в пенсионната система не отговарят на изискванията за цялостна структурна реформа, а цялят единствено увеличение на приходната част с цел преодоляване на дефицита на ДОО, а оттам - на консолидирания държавен бюджет.

От пакета предвидени мерки са изключени най-съществените и спешни промени, които следва да бъдат осъществени, вкл.:

1. Почистване на осигурителната система от всички социални плащания, които нямат общо с осигурителния принос, а са с характер на социално подпомагане. Продължава структурната неяснота за характера на системата за социално осигуряване.

2. Ограничаване на мащабните злоупотреби с придобиването на инвалидни пенсии, независимо от наличието на висока степен на съгласие между социалните партньори по този проблем. Практически продължава да се толерира това прекомерно скъпо „удоволствие“ за обществото, за всички осигурени лица в най-масовата - трета категория труд, за днешните и бъдещи пенсионери.

3. Преструктуриране на системата за ранно пенсиониране, вкл. на лицата по чл. 69/КСО. Въпреки заклинанията за радикални промени, законодателството продължава да произвежда, а обществото - да издържа за сметка на осигурителните фондове неприлично млади пенсионери, служили в отбраната, сигурността и съдебната система на Република България, получаващи осезаемо по-високи пенсии от останалите граждани.

Преди дни социалният министър Ивайло Калфин представи 30 мерки за пенсионната реформа.

В публичното изложение на вицепремиера и министър на труда и социалната политика г-н Ивайло Калфин се говори за „плавен ръст на пенсионната възраст“, дори за „максимално плавен ръст“. Работодателските организации многократно са обосновавали с числа необходимостта от радикален преход към едновременно увеличаване на осигурителния стаж и пенсионната възраст, отчитащо демографската ситуация. Тези аргументи са подминати без всякакви разумни доводи.

Не на последно място, трябва да се отбележи намерението за увеличаване на осигурителните вноски, което влиза в тежък конфликт със заявеното от партиите от управляващата коалиция по време на последната предизборна кампания и с 3-годишната управленска рамка.

Национално представителните работодателски организации категорично настояват за преосмисляне на предложената визия за пенсионна реформа.

mediapool.bg

✓ Работодатели: Пенсионната реформа на кабинета е полвинчата

Предлаганият модел е отстъпление от обещанието и отлага решаването на наистина важните въпроси

Работодателите остро разкритикуваха предложенията на правителството за промяна на пенсионната система. Три от четирите национално представени бизнес организации са недоволни от планираното увеличаване на осигуровките, прекалено плавното повишаване на възрастта и стажа за пенсиониране и липсата на решения за ограничаване на ранното пенсиониране, на отпускането на инвалидни пенсии и отлагането на пенсионната реформа за работещите в силовите ведомства. По-късно и четвъртата организация - Българската търговско-промишлена палата, изрази същото мнение.

Според Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българска стопанска камара (БСК), Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) и Българската търговско-промишлена палата идеите на правителството са отстъпление от предизборните обещания и програмните намерения на управляващите партии. Решенията на важни за системата въпроси се отлагат заради "конюнктурни интереси и очаквани резултати за представяне на предстоящите местни и други избори". В същото време предлаганите промени водят само до повишаване на приходите в общественото осигуряване, за да се преодолее дефицита в бюджета на Националния осигурителен институт (НОИ), а от там и в държавния бюджет.

В началото на седмицата правителството обяви, че предлага плавно увеличаване на осигуровките за пенсия и безработица. Те трябва да се увеличат с общо 4.5 на сто за период от 12 години. Това ще вкара в осигурителната система допълнителни приходи от 1.1 млрд. лева, сочат разчетите. В същото време отпада планираното увеличаване на дела от парите за пенсия, които отиват в частните фондове, което трябваше да се случи от 2017 г.

Възрастта за пенсиониране на мъжете и жените трябва да стигне 65 години през 2037 г. , а стажът да се увеличава с по 2 месеца годишно до достигане през 2027 г. на 40 години за мъжете и 37 години за жените. В същото време обаче не се предлага окончателно решение за пенсионирането на работещите в силовите ведомства - полицаи и военни. Тепърва ще се решава и въпросът с медицинската експертиза и ТЕЛК, който засяга отпускането на инвалидни пенсии - една от пробойните в системата.

"Представителните организации на работодателите в България изразяват своята изключителна неудовлетвореност и разочарование от изложенияте от Министерството на труда и социалната политика виждания за пенсионна реформа. Със съжаление констатираме отказ от програмните намерения на партиите в коалиционното правителство, прокламирани по време на последната изборна кампания, както и откровеното несъобразяване с многократно представяни и аргументирани предложения на организациите на работодателите", заявяват работодателските организации.

Според тях от пакета с промени са изключени най-спешните - почистване на осигурителната система от всички социални плащания, които нямат общо с осигурителния принос, ограничаване на мащабните злоупотреби с придобиването на инвалидни пенсии и реструктуриране на системата за ранно пенсиониране. "Въпреки заклинанията за радикални промени, законодателството продължава да произвежда, а обществото – да издържа за сметка на осигурителните фондове неприлично млади пенсионери, служили в отбраната, сигурността и съдебната система на България, получаващи осезаемо по-високи пенсии от останалите граждани", недоволни са работодателите.

Според тях пенсионната възраст и годините стаж трябва да се увеличат радикално, а не плавно. В същото време вдигането на осигуровките, "влиза в тежък конфликт със заявеното от партиите от управляващата коалиция по време на последната предизборна кампания и с 3-годишната управленска рамка". Те предвиждат осигурителните вноски да не нарастват. За това многократно се обяви и финансовият министър Владислав Горанов, който обаче подкрепи увеличаването на плащанията при представянето на правителствената визия за пенсионна реформа. "Налага се да напомним, че избирателите са гласували в подкрепа на изявленията за запазване или дори за намаляване на осигурителната тежест, а не за нейното увеличаване с цел попълване на дефицити, породени от структурни деформации, както ни се предлага в последната визия за пенсионна реформа", пише в становището на работодателите.

Те призовават парламентарното мнозинство и опозицията да не злоупотребяват с дебатите около пенсионната реформа с предизборни цели. "Реформираното пенсионно законодателство би трябвало да надживее повече от десет изборни цикъла, били те за законодателни, местни или президентски избори", смятат организацията. Те настояват за преосмисляне на представената пенсионна реформа. "Считаме, че предложенията са половинчати, пропускат се или се отлага решаването на най-значимите проблеми, по които е налице голяма степен на съгласие. Възпроизвеждат се дефекти и пороци на досегашната система, които са ощетявали и ощетяват жестоко осигурителната система, ще продължат да генерират дефицити и да съхраняват неадекватен размер на пенсиите за осигурените лица", обобщават бизнес асоциациите.

actualno.com

✓ Работодателите определиха пенсионната реформа за половинчата

Изложените през тази седмица параметри на пенсионната реформа въобще не се харесаха на българските работодатели. Това стана ясно от специално разпространена до медиите позиция на АИКБ, БСК и КРИБ.

И трите работодателски организации "със съжаление" констатират отказ от програмните намерения на партиите в коалиционното правителство, прокламирани по време на последната изборна кампания, както и откровеното несъобразяване с многократно представяни и аргументирани предложения на организацията на работодателите.

Според работодателските организации единствената цел на така представената реформа е да се вдигнат приходите за преодоляване на дефицита на НОИ и да се коригира в положителна посока консолидирания държавен бюджет. От пакета предвидени мерки са изключени най-съществените и спешни промени, които следва да бъдат осъществени, твърдят работодателите. И изброяват:

1. Почистване на осигурителната система от всички социални плащания, които нямат общо с осигурителния принос, а са с характер на социално подпомагане. Продължава структурната неяснота за характера на системата за социално осигуряване, категорични са работодателите.

2. Ограничаване на мащабните злоупотреби с придобиването на инвалидни пенсии, независимо от наличието на висока степен на съгласие между социалните партньори по този проблем. Не можем да скрием недоумението си от подобно подминаване на проблема, казват АИКБ, БСК и КРИБ. Практически продължава да се толерира това прекомерно скъпо „удоволствие“ за обществото, за всички осигурени лица в най-масовата – трета категория труд, за днешните и бъдещи пенсионери, настояват работодателите.

3. Реструктуриране на системата за ранно пенсиониране, включително на лицата по чл. 69/КСО (бел. ред. - работещи в системата за сигурност). Въпреки заклинанията за радикални промени, законодателството продължава да произвежда, а обществото – да издържа за сметка на осигурителните фондове неприлично млади пенсионери, служили в отбраната, сигурността и съдебната система на България, получаващи осезаемо по-високи пенсии от останалите граждани.

В публичното изложение на вицепремиера и министър на труда и социалната политика г-н Ивайло Калфин се говори за „плавен ръст на пенсионната възраст“, дори за „максимално плавен ръст“, припомнят работодателите. Работодателските организации многократно са обосновавали с числа необходимостта от радикален преход към едновременно увеличаване на осигурителния стаж и пенсионната възраст, отчитащо демографската ситуация. Тези аргументи са подминати без всякакви разумни доводи.

Не на последно място, трябва да се отбележи намерението за увеличаване на осигурителните вноски, което влиза в тежък конфликт със заявеното от партиите от управляващата коалиция по време на последната предизборна кампания и с 3-годишната управленска рамка. Налага се да напомним, че избирателите са гласували в подкрепа на изявленията за запазване или дори за намаляване на осигурителната тежест, а не за нейното увеличаване с цел попълване на дефицити, породени от структурни деформации, както ни се предлага в последната визия за пенсионна реформа, възмуцват се работодателите.

Национално представителните работодателски организации смятат за свой дълг да напомним на правителството и на подкрепящото го парламентарно мнозинство, че извършването на структурни промени в пенсионната система следва да очертае хоризонт и перспектива от поне 30 до 50 години и по никакъв начин не може да се обвързва с конюнктурни интереси и очаквани резултати за представяне на предстоящите местни и други избори.

Обръщаме се с призив към парламентарното мнозинство и към опозицията да не злоупотребяват с дебатите около пенсионната реформа с предизборни цели. Считаме, че предложенията са половинчати, пропускат се или се отлага решаването на най-значимите проблеми, по които е налице голяма степен на съгласие. Възпроизвеждат се дефекти и пороци на досегашната система, които са ощетявали и ощетяват жестоко осигурителната система, ще продължат да генерират дефицити и да съхраняват неадекватен размер на пенсиите за осигурените лица, смятат АИКБ, БСК и КРИБ.

forumnews.bg

✓ ЕС ще спре гръцкия данък

Фирмите ще опитат да заобиколят налога

Ако Атина запази 26-процентния данък, някои предприемачи може да навлязат в сивия сектор, за да намалят тежестта му върху бизнеса

Европейският съюз няма да позволи на Гърция да запази 26-процентния данък върху сделките и транзакциите за България и Кипър. Това прогнозира пред БНР председателят на българо-кипърската бизнес асоциация Ксениос Ксенопулос.

„Тези 26% се предполага да бъдат налагани върху внесените в Гърция стоки и услуги от страни като Кипър и България. В момента гръцкото правителство полага много усилия за стабилизирането на финансите на страната или по-скоро за оцеляването, но аз не смятам, че ще има сериозни приходи от този данък. Даже мисля, че той по-скоро ще окаже негативно влияние”, коментира Ксенопулос.

Според него може да се окаже, че някои предприемачи ще опитат да заобиколят данъка, да навлязат в сивия сектор, за да намалят тежестта му върху бизнеса.

Преди няколко дни българският финансов министър Владислав Горанов сезира Европейската комисия за дискриминационния данък, който Гърция въведе. В писмо до Пиер Московиси, еврокомисар по икономически и финансови въпроси, данъчно облагане и митнически съюз, Горанов заявява, че тези данъчни разпоредби са несъвместими с правото на Европейския съюз и нарушават основополагащите принципи, залегнали в Договора за функционирането на Европейския съюз.

От Асоциацията на индустриалния капитал в България обаче предупреди, че този подход няма да даде бързи резултати, и поиска директни преговори с Атина.

bulgaria.utre.bg

✓ Бизнесът критикува идеите за пенсионната реформа

Реформираното пенсионно законодателство трябва да надживее повече от 10 изборни цикъла, според работодателите. В остро изявление бизнесът критикува представения преди дни от кабинета проект за пенсионна реформа. Изразявайки „своята изключителна неудовлетвореност и разочарование”, работодателските организации подчертават, че представените идеи за промени в пенсионната система не отговарят на изискванията за цялостна структурна реформа, а целят единствено увеличение на приходната част с цел преодоляване на дефицита на ДОО, а оттам – на консолидирания държавен бюджет.

Работодателите настояват за преосмисляне на предложената визия за пенсионна реформа, тъй като според тях предложенията са половинчати, пропускат се или се отлага решаването на най-значимите проблеми, по които е налице голяма степен на съгласие.

Възпроизвеждат се дефекти и пороци на досегашната система, които са ощетявали и ощетяват жестоко осигурителната система, ще продължат да генерират дефицити и да съхраняват неадекватен размер на пенсиите за осигурените лица.

В писмо, разпространено от Българската стопанска камара (БСК), се посочва, че от пакета предвидени мерки са изключени най-съществените и спешни промени, които следва да бъдат осъществени. Първото от тях е почистване на осигурителната система от всички социални плащания, които нямат общо с осигурителния принос, а са с характер на социално подпомагане.

Втората необходима промяна, според тях, е ограничаване на мащабните злоупотреби с придобиването на инвалидни пенсии, независимо от наличието на висока степен на съгласие между социалните партньори по този проблем. „Практически продължава да се толерира това прекомерно скъпо „удоволствие” за обществото, за всички осигурени лица в най-масовата – трета категория труд, за днешните и бъдещи пенсионери”, посочват от БСК.

Камерата отчита, че третата промяна трябва да бъде свързана с реструктуриране на системата за ранно пенсиониране, вкл. на лицата по чл. 69/КСО. „Въпреки заклинанията за радикални промени, законодателството продължава да произвежда, а обществото да издържа за сметка на осигурителните фондове неприлично млади пенсионери, служили в отбраната, сигурността и съдебната система на България, получаващи осезаемо по-високи пенсии от останалите граждани”, добавят от БСК.

Коментирайки казаното от социалния министър Калфин за „плавен ръст на пенсионната възраст” и за „максимално плавен ръст”, работодателските организации припомнят, че многократно са обосновавали с числа необходимостта от радикален преход към едновременно увеличаване на осигурителния стаж и пенсионната възраст, отчитащо демографската ситуация. Тези аргументи са подминати без всякакви разумни доводи, критикува бизнесът.

Според работодателите намерението за увеличаване на осигурителните вноски влиза в тежък конфликт със заявеното от партиите от управляващата коалиция по време на последната предизборна кампания и с 3-годишната управленска рамка.

„Налага се да напомним, че избирателите са гласували в подкрепа на изявленията за запазване или дори за намаляване на осигурителната тежест, а не за нейното увеличаване с цел попълване на дефицити, породени от структурни деформации, както ни се предлага в последната визия за пенсионна реформа”, се посочва в писмото.

Национално-представителните работодателски организации напомнят на правителството и на подкрепящото го парламентарно мнозинство, че извършването на структурни промени в пенсионната система следва да очертае хоризонт и перспектива от поне 30 до 50 години и по никакъв начин не може да се обвързва с конюнктурни интереси и очаквани резултати за представяне на предстоящите местни и други избори.

Бизнесът призовава партиите в парламента да не злоупотребяват с дебатите около пенсионната реформа с предизборни цели. „Реформираното пенсионно законодателство би трябвало да надживее повече от десет изборни цикъла – били те за законодателни, местни или президентски избори”, коментират работодателите.

burgasnews.com

✓ Работодатели скочиха срещу пенсионната реформа

Организации на работодателите са против предложените идеи за пенсионна реформа, пише в. Преса. В общо писмо от Българската стопанска камара, Асоциацията на индустриалния капитал и Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България твърдят, че промените не целят реформа, а увеличаване на приходите, за да се преодолее дефицитът на държавното осигуряване, а оттам и на консолидирания държавен бюджет.

Според тях промените показват отказ на коалиционното правителство от предизборните намерения. Работодателите са категорични, че в реформата трябва да се включат механизми, с които системата да се изчисти от всички социални плащания, които нямат общо с осигурителния принос, а са с характер на социално подпомагане. Трябва да се ограничат мащабните злоупотреби с придобиването на инвалидни пенсии. От БСК, АИКБ и КРИБ смятат, че трябва да се промени и при ранното пенсиониране, както и че намерението за увеличаване на осигурителните вноски е в тежък конфликт с 3-годишната управленска рамка.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник 24 часа](#)

✓ Връщат принудителното пенсиониране по молба на работодатели

В пакета с пенсионни промени ще бъде включена и поправка в Кодекса на труда. Тя ще позволява на работодателите да прекратяват договорите на работници, които вече са изпълнили условията за пенсиониране, обясни социалният министър Ивайло Калфин.

Такова предложение вече е внесено в Народното събрание от депутати по настояване на бизнеса, каза той. Според Калфин в него имало резон, защото премахвало дискриминацията на държавните служители.

При тях принудителното пенсиониране е разрешено, докато КТ забранява подобно нещо за обикновените работници и служители.

В момента навършването на пенсионна възраст не е основание за прекратяване на трудовия договор. В Кодекса за социално осигуряване дори са предвидени бонуси, ако човек не се възползва от правото си на пенсия и остане да работи. От тази година пък бе предвиден и механизъм за пенсиониране без прекратяване на работа.

Отстъпката пред искането на работодателите се прави, за да приемат те по-лесно предложеното увеличение на осигуровките, научи в. “24 часа”. В петък всички работодателски организации разпространиха остро писмо срещу пакета пенсионни предложения на Калфин.

✓ Калфин с предложение за затягане контрола върху инвалидните пенсии

В състава на ТЕЛК комисиите да влизат и лекари, които работят по специалността си на друго място - това предлага вицепремиерът и социален министър Ивайло Калфин като част от предстоящата реформа в освидетелстването на хората с увреждания у нас, съобщи “Дарик”.

Според него кръгът на лекарите в тези комисии трябва да бъде разширен. Калфин припомни, че до 16 април междуведомствената работна група трябва да представи конкретните предложения за промени в системата на ТЕЛК.

Според Ивайло Калфин лекарите, които работят в ТЕЛК, са претоварени, зле платени и ниско мотивирани. Затова трябва да се даде възможност на практикуващи лекари да влязат в комисиите срещу допълнително заплащане.

Предложение, по което има съгласие със здравното министерство, е да се въведе стандарт за първичните изследвания, които се правят на даден човек.

„Няма нужда Здравната каса да плаща за всякакъв модел изследвания за човек, ако има специфично заболяване и те да се правят не във всички възможни частни и държавни лаборатории, а в достъпен, определен брой лаборатории и болници, които са лицензирани от държавата”, обясни Калфин.

Нужно е засилване на контрола от страна на НОИ, който изплаща пенсиите и добавките за хората с ТЕЛК.

„НОИ има медицински комисии, които контролират решенията на ТЕЛК само по документи. Ще настоявам да има възможност, където прецени НОИ, и за допълнителен преглед, да се установят фактите”, каза още Ивайло Калфин.

Обсъжда се и идеята за свързване на системите на здравната каса и НОИ, така че да е възможно проследяването на здравното досие на всеки, който подава документи за инвалидна пенсия или добавка.

✓ Всеки четвърти лев в хазната е назаем

Всеки четвърти лев от brutния вътрешен продукт на България още не е произведен от икономиката ни, а е взет назаем. Това показват изчисления по данни на финансовото министерство за февруари.

Според тях делът на държавния ни дълг като част от БВП е 25,3%, което е точно толкова, колкото бе и през януари. За справка бюджетът ни финишира 2014 г. с общ размер на дълга от 27,1% от brutния продукт и със 17,9% от БВП за 2013 г.

Официалната прогноза на финансовото министерство за 2015 г. предвижда ръст на държавния дълг до 29,7% от БВП.

Всеки лев, взет назаем от чуждите финансови пазари, пък носи около 2% доходност на притежателите на 10-годишните държавни ценни книжа, ако те са деноминирани в национална валута.

Ако дългът е бил емитиран навън, на международните финансови пазари, като еврооблигации, доходността е около 2%.

Финансовите експерти обясниха, че доходността на всяка емисия зависи от поне пет фактора:

Първо. От кредитния рейтинг на държавата - колкото по-висок е той, толкова по-евтин е и заемът за нея, т.е. доходността от книгата за притежателите им намалява. Основната причина за това е, че високият рейтинг свива размера на рисковата премия, която всеки купувач на такива книжа получава като част от доходността им.

Второ. От “дължината” на емисията. Колкото по-дълъг е падежът на една емисия, т.е. колкото по-отдалечена във времето е датата на погасяване на дълга, толкова по-висока е доходността.

Причината е, че за колкото по-дълго време са блокирани като заем парите на този, който ги е отпуснал, толкова повече расте вероятността от възникване на неочаквани рискове, както и вероятността от пропуснати печалби, които биха донесли по-висока доходност.

Например при последната емисия ДЦК, които бяха разделени в три пакета еврооблигации - със 7-годишен, 12-годишен и 20-годишен падеж, средната доходност на всеки от тях бе различна.

По 7-годишните ценни книжа е най-ниска - около 1,95%, тази на 12-годишните е близо 2,25%, а тази на 20-годишните най-висока - 2,6%.

Трето. От прогнозата за развитие на съответната икономика.

Освен рейтинговите агенции, прогнози за развитие на икономиките правят всички големи банки, пенсионни фондове, застрахователни компании, инвестиционни посредници и други, които са основните купувачи на българския дълг.

По-благоприятни прогнози означават, че тези книжа, приобити при дадени условия на т.нар. първичен пазар, биха могли да донесат допълнителни печалби от търговията им на вторичните пазари, т.е. от препродажбата им.

Четвърто. От активното управление на дълга

Това бе един от аргументите на финансовото министерство да сключи тригодишен договор за дилърство с четири банки. Така България заявява своята готовност да присъства на международните пазари, вкл. и с нови, атрактивни като доходност емисии, както и да преотвори някои от старите, което означава да предоговори доходността, падежа и всички останали условия по тях.

Пето. От размера на търсенето. Ако във финансовите системи на ЕС има много свободен финансов ресурс, както е в момента, тогава търсенето на подходящи дългови книжа, в които той да бъде инвестиран, расте, а доходността съответно пада.

Аналогично е влиянието на търсенето и при вътрешните аукциони. Най-пресен е примерът с два вътрешни аукциона за ДЦК, които бяха проведени в рамките на близо месец. При наддаването на 18 февруари търсенето бе само за 77 млн. лв. спрямо търсене за 126 млн. лв. на 23 януари 2013 година.

Разликата в търсенето определи и рязък скок в доходността – от 1,66 на 1,99%

Шесто. От вида на финансовия инструмент. България постепенно се е освободила от определени финансови инструменти, които заради рисковия си характер изискваха допълнителни обезпечения, т.е. блокиране на определен финансов ресурс като допълнителна гаранция, че дългът ще бъде погасен.

От такива евробонове, популярни като “дискоте”, България се освободи за деноминирани в долари през 2003 г., като тяхната замяна с нови еврооблигации вкара в бюджета около 350 млн. лв. освободени гаранции.

Определянето на реалната доходност на една емисия е трудно и в голяма степен условно. Например през февруари 2012 г. България емитира шестмесечни ДЦК от 800 млн. лв. при годишна доходност от 1%. Книжа с такъв матуритет липсват на последния аукцион от преди месец. Коректно сравнение може да бъде направено с последния проведен аукцион за продажба на шестмесечни съкровищни бонове, който се проведе през 2011 г. и при който бе регистрирана средна годишна доходност от 1,38%.

Какви са данните за задължението ни към февруари 2015 г.? В абсолютно изражение общите задължения на държавата възлизат на малко над 10,652 млрд. евро, или 20,84 млрд. лв. Това означава увеличение с 23,9 млн. евро главно заради емитирането на съкровищни облигации на вътрешния пазар.

Според регистъра на финансовото министерство вътрешните задължения са 4307,7 млн. евро, а външните - 6344,5 млн. евро. Вече близо 9 г. валутната структура на държавния дълг не се променя значително.

Най-много е в евро 75,7%, в левове е 23,1%, в долари - 0,5%, и в други валути - 0,8%.

Тази структура се задържа, защото падежът на дългови книжа в долари изтича най-рано. Справката на финансите за дълговите плащания показва, че от общо погасени 13,5 млн. лв. дълг 87,7% са в долари, следвани от тези в лева - 10,7%, и в евро - 1,6%.

Отделно от т.нар. чист дълг, всяка държава, в т.ч. и България, издава държавни гаранции. Това означава, че ако институцията, която го е поела, не може да го погаси на падеж, ще бъде активирана държавната гаранция и парите ще бъдат извадени от хазната.

Според данните на финансовото министерство държавно гарантираният дълг през февруари достига 342,5 млн. евро, от които 23,7 млн. са вътрешните държавни гаранции, а съотношението държавно гарантиран дълг/БВП е 0,8%.

Вестник Труд

✓ 52 000 работни места се откриват с пари от ЕС

Около 52 000 субсидирани работни места ще се открият по оперативната програма „Развитие на човешките ресурси“ през 2015 г., съобщи зам.-министърът на труда Зорница Русинова. Около 35 000 от работните места са за младежи до 29 години, а останалите 17 000 - за по-възрастни.

Субсидираната заетост е между 6 и 12 месеца. През този период фирмите, наели безработни, ще получават пари от Брюксел за техните заплати и осигуровки. Възнаграждението е равно на минималния осигурителен праг за съответната професия, който в масовия случай е около 400-500 лв.

„През 2015 г. ще отворим схеми за 500 млн. лв. за стимулиране на пазара на труда“, каза Русинова. Освен за заетост средствата ще се използват за обучение, професионално ориентиране и оборудване на работни места. С приоритет ще се наемат младежи, хора с увреждания, продължително безработни и възрастни в предпензионна възраст. 26 млн. лв. са предвидени за програма за активиране на младежи, които нито учат, нито работят.

✓ Най-дребните фермери са отрязани от европарите

Най-дребните животновъди и пчеларите са отрязани от възможността да модернизират стопанствата си и да закупят техника по новата Програма за развитие на селските райони, алармира Националното сдружение за малките семейни ферми преработватели.

Без европари за инвестиции в стопанствата остават фермери, отглеждащи до 2 крави, 2 свине майки, 13 зайци, 27 овце, 137 кошера. Те не отговарят на чиновническото изискване да имат производствен обем от поне 8000 евро, заложено в наредбите. По старата програма нямаше такова изискване и дребните стопани получаваха европейски пари.

„Водим диалог с министерството на земеделието да се премахне тази несправедливост. Оттам ни обясниха, че по препоръка на Европейската комисия малките стопанства са изключени от подпомагане, защото Брюксел ги приема за икономически неефективни“, каза пред „Труд“ Магърдич Хулиян, председател на сдружението.

Земеделските производители са дискриминирани, добавят от сдружението. „Разрешава се подпомагане на дребни стопанства, произвеждащи плодове и зеленчуци, ако имат производствен обем от 2000 до 8000 евро, а за животновъди и пчелари се изисква задължително да са прескочили прага от 8000 евро“, посочиха фермерите.

„В края на миналата седмица на среща с нас зам.-министър Васил Грудев се ангажира да внесе през юни официално искане до еврокомисаря по земеделието Фил Хогън и до Главна дирекция „Земеделие“. В него ще настоява в инвестиционните мерки да се включат дребните животновъди и пчеларите“, добави Хулиян. От министерството на земеделието потвърдиха информацията.

Експерти от агроведомството издадоха пред „Труд“, че ще се изчака юни с надежда дотогава новата Програма за развитие на селските райони да бъде окончателно одобрена. Ако искането се внесе преди това, Брюксел може да върне отново цялата програма.

Миналата есен например комисията върна наш вариант на новата програма с над 600 забележки. Така обаче 2015 г. ще се окаже нулева за модернизиранието на стопанствата на дребните фермери.

✓ Връщат правото на шефа на частна фирма да пенсионира

Работодателите от частния сектор отново ще могат да пенсионираат работници, които имат необходимите години и стаж за пенсия. Такава законодателна промяна ще предложи социалното министерство, съобщи ресорният министър Ивайло Калфин.

Според сегашния Кодекс на труда шефът не може да пенсионира работник, ако той сам не поиска това. Поправката беше въведена при предишното управление на ГЕРБ с аргумента, че пенсионирането е право на личен избор. Тогава обаче правилата засегнаха само частния сектор. В държавната администрация правото на работодателя да пенсионира служители, навършили пенсионна възраст, остана.

Идеята на Калфин сега е условията в частния и в държавния сектор да се изравнят, за да няма дискриминация. Поправките в Кодекса на труда ще бъдат внесени в пакет с предложенията, с които ще се създаде възможността за по-гъвкаво наемане на кадри, като например почасовата заетост, каза министърът на труда.

Преди време ГЕРБ също се обяви за възстановяване на правото на работодателите да освобождават работници, на които им е дошло времето за пенсия. За това се обяви шефът на бюджетната комисия в парламента Менда Стоянова (ГЕРБ), но текст така и не бе внесен.

Икономическата комисия в парламента подкрепи на първо четене законопроект, който дава тази възможност. Промените бяха внесени от председателя на комисията Петър Кънев (БСП). Мотивите бяха, че така ще се решат проблемите на

училищата и университетите, в които преподават много пенсионери, и ще се освободи място за млади кадри. В момента тези промени са между първо и второ четене в парламента. Бизнесът отдавна настоява за възстановяване на стария режим, при който имаше право да пенсионира навършилите стаж и възраст по свое решение. В проекта на Кънев се предвижда още едно облекчение за малките и средните фирми - те няма да са длъжни да правят график за ползване на платения отпуск.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Как малки и средни компании да кандидатстват за 150 млн. евро

Новостите в "Конкурентоспособност" са: електронно подаване, бонуси за нови технологии и фирми от Северозападна България, глоби за непостигната ефективност

Проекти ще се приемат на три пъти - до 30 юни, 31 август и 30 октомври. В трите периода ще кандидатстват фирми от различни сектори

Първите 150 млн. евро субсидии за малките и средните предприятия (МСП) вече имат по-ясни очертания. Средствата са от програма "Иновации и конкурентоспособност" и са бюджетът за тази година по първата обявена процедура "Подобряване на производствения капацитет в МСП". Вече са публикувани за обществено обсъждане насоките за кандидатстване и пакетът от документи към тях. Те дават отговори кога, кой и за какво финансиране може да кандидатства, както и техническите подробности около подаването и оценяването на проектите.

Колко и кога

Минималният и максималният размер на проектите зависи от категорията на фирмата: за микропредприятия той е между 100 хил. и 500 хил. лв., за малки - между 200 хил. и 750 хил. лв., а за средни - между 300 хил. и един милион лева.

Максималният размер на безвъзмездната помощ е между 35% и 70% и ще зависи от категорията на фирмата и от региона. Компании от Югозападния регион, който включва областите Благоевград, Кюстендил, Перник, Софийска и София, ще получат по-нисък процент на безвъзмездната помощ – до 35% за средни и до 45% за микро- и малки. За останалите пет района на планиране условията са: до 60% - за средни, и до 70% - за микро- и малки предприятия. Причината е в политиката на Брюксел за по-голяма подкрепа на по-слабо развити региони. Безвъзмездното финансиране по процедурата заедно с договорената за последните седем години безвъзмездна финансова помощ не може да надвишава 2.5 млн. лева за микро- и малки фирми и 5 млн. лева за средни. Ако при финансовата оценка се установи надвишаване на тези прагове, оценителната комисия служебно ще ги намалява до максимално допустимия размер. Предвижда се процедурата да има три приема през тази година: до 30 юни, до 31 август, до 30 октомври.

От кои сектори

Кандидатстващите фирми трябва да имат минимум три приключени финансови години (2012, 2013 и 2014 г.) преди датата на обявяване на процедурата. Микропредприятията трябва да имат нетни приходи от продажби за тези три години поне 200 хил. лева, малките – най-малко един милион лева, а средните – минимум 6 млн. лв.

Фирмите трябва да развиват своята основна икономическа дейност в една от определените в Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия групи сектори на икономическа дейност. За всеки от трите приема през тази година те са конкретно изброени в насоките за кандидатстване (виж карето). За да докажат, че работят именно в тези отрасли, кандидатите трябва да представят актуално удостоверение за код, издадено от Националния статистически институт (според данни за 2014 г.).

Какви активи се финансират

Финансирането ще е за дейности за подобряване на производствените процеси във фирмите, за нови или усъвършенствани продукти и услуги, за разнообразяване на асортимента, за внедряване на иновативни технологии. Допустими са разходи за придобиване на машини, съоръжения и оборудване, както и за дълготрайни нематериални активи. Тези активи трябва да останат свързани с проекта, за който е предоставена помощта, за срок от минимум три години. Допуска се покупката на активи чрез договор за краткосрочен финансов лизинг.

Разходите за информация и комуникация и за одит няма да бъдат финансирани по тази процедура. Но компаниите трябва задължително да ги предвидят и да ги финансират със собствени средства.

Продължителността на изпълнение на всеки проект е максимум 18 месеца.

Електронно кандидатстване и бонуси

Новост е, че проектните предложения ще се подават само електронно чрез Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) с електронен подпис (КЕП). Кандидатите трябва да представят и бизнес план.

Проектни ще преминат през две оценки: на административното съответствие и допустимостта; техническа и финансова. При липса на някой от изискваните документи фирмата ще има срок, за да ги добави.

Приоритет при оценката ще имат малки и средни предприятия, които кандидатстват с проекти в областите, определени в Иновационната стратегия за интелигентна специализация - например мехатроника и чисти технологии, ИКТ и др. (<http://www.mi.government.bg/bg/themes-c141.html>). Предимство ще имат и проекти, които се изпълняват на територията на Северозападния район за планиране. Предвиден е бонус и за предприятия, включили дейности за внедряване на нови технологии за подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност в производствения процес.

Потенциална глоба

В процедурата са разписани индикатори за изпълнение, по които ще се мери ефективността от реализацията на проекта: вътрешна норма на възвращаемост, нарастване на производителността, увеличаване на приходите от износ, повишаване на ефективността на производствените разходи. Данните за тях ще се изискват по служебен път от Националния

статистически институт. Ако в рамките на три приключили финансови години след окончателното плащане на безвъзмездната помощ фирмата не постигне най-малко 75% от стойността за най-малко два от индикаторите за изпълнение, управляващият орган на оперативната програма ще изиска възстановяване на от 5% до 25% от реално платения грант.

Възможни възражения

Това са предварителни насоки за кандидатстване, предложени за обществено обсъждане. Според консултанти по европейски проекти те ще претърпят промени. Бизнесът ще се бори да се намали предвидената финансова санкция, която може да достигне 25% от безвъзмездната помощ, ако предприятието не изпълни заложените в плана финансови индикатори, прогнозира собственик на консултантска компания. По думите му това е изключително висок таван на наказанието, а всички знаем, че тези показатели зависят и от международната конюнктура, върху която фирмите не могат да влияят. Едно ембарго с Русия например няма как да бъде предвидено, а то е в състояние да преобърне всичките ти планове и сметки, казва консултантът. И посочва, че тази възможна санкция обезсмисля донякъде участието на фирми от Югозападния регион за планиране, при които процентът на безвъзмездна помощ и без това е силно редуциран.

Другата критика е, че е изключително рисковано е да се оценяват проектни предложения на базата на финансови прогнози за бъдещето. Това са само прогнози, а част от оценката ще зависи от тях.

Изискването за минимум 6 млн. лв. нетни приходи от продажби за последните три приключени финансови години за средно предприятие е твърде високо, посочи управител на машиностроителна компания.

Някои консултанти отсега се опасяват, че електронното подаване ще създаде проблем, тъй като системата ИСУН 2020 не е тествана и смятат, че е рисковано да бъде изпробвана именно с тази процедура, към която се очаква засилен интерес. Но пък винаги има първи път.

Кои са секторите

До 30 юни могат да кандидатстват само фирми с код на основна икономическа дейност в секторите на нискотехнологичните и средно нискотехнологичните промишлени производства:

- С10 "Производство на хранителни продукти"
- С11 "Производство на напитки"
- С13 "Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло"
- С14 "Производство на облекло"
- С15 "Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм"
- С16 "Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене"
- С17 "Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон"
- С18 "Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители"
- С19 "Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти"
- С22 "Производство на изделия от каучук и пластмаси"
- С23 "Производство на изделия от други неметални минерални суровини"
- С24 "Производство на основни метали"
- С25 "Производство на метални изделия, без машини и оборудване"
- С31 "Производство на мебели"
- С32 "Производство, некласифицирано другаде"
- С33 "Ремонт и инсталиране на машини и оборудване".

До 31 август могат да кандидатстват само компании от секторите на високотехнологичните и средно високотехнологичните промишлени производства:

- С20 "Производство на химични продукти"
- С21 "Производството на лекарствени вещества и продукти"
- С26 "Производството на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти"
- С27 "Производство на електрически съоръжения"
- С28 "Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение"
- С29 "Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета"
- С30 "Производство на превозни средства, без автомобили".

До 30 октомври се допускат само кандидати с код на основна икономическа дейност в секторите на интензивните на знание услуги:

- J58 "Издателска дейност"
- J59 "Производството на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика"
- J60 "Радио- и телевизионна дейност"
- J61 "Далекосъобщения"
- J62 "Дейности в областта на информационните технологии"
- J63 "Информационни услуги"
- M72 "Научноизследователска и развойна дейност".

✓ Industry Watch: Финансовото богатство на българите е нараснало с 4.2 млрд. лв. за година

Финансовите активи на българите достигнаха 59.5 млрд. лв. към края на 2014 г., а през тази година банковите депозити на гражданите надхвърлиха 40 млрд. лв. През изминалата година финансовото богатство на българите е нараснало с 4.2 млрд. лв. въпреки кризата с Корпоративна търговска банка. Това показват данните от редовния доклад на анализаторската

компания Industry Watch "Лични активи в България: Финансово богатство и пазар на жилища". Възходящата тенденция се запазва, като две години по-рано финансовото богатство се е равнявало на 50.1 млрд. лв.

Две трети в банкови депозити

Основна причина за повишението на богатството е ръстът на депозитите от 37.7 до 39.3 млрд. лв. през миналата година. Българите продължават да бъдат относително консервативни при управлението на своите спестявания. Те държат близо две трети от тях под формата на банкови депозити, въпреки че продължава тенденцията за понижаване на лихвите по влоговете, което намали дохода на домакинствата, се казва в доклада. Вложенията в пенсионни фондове са 8.2 млрд. лв., което е около 14% от финансовото богатство на домакинствата през миналата година.

Достъпът до заемно финансиране също постепенно се подобрява. Лихвите по жилищните кредити намаляха под 7% на година, а през последните 12 месеца са отпуснати 1.4 млрд. лв. нови жилищни кредити, или с 13% повече в сравнение с предходната година.

Паралелно с това заетостта е нараснала с 1.6% средногодишно през 2014 г., а потреблението започна да показва признаци на съживяване. След дълги периоди на ограничаване на домакинските разходи през изминалата година покупките на мебели, битова техника и потребителска електроника отчетоха ръст от 5% годишно в сравнение с едва 1% ръст през 2013 г.

Жилището - най-ценно

Собственото жилище е най-големият актив за повечето българи. През 2014 г. цените на апартаментите в България се повишиха средно с 1.2% на годишна основа, като жилищата поскъпват най-осезаемо в шестте най-големи града в страната. Увеличението на цените беше съпроводено с ръст на планираното ново жилищно строителство, като новите разрешения за строеж нараснаха с 50% годишно през четвъртото тримесечие на изминалата година, обясняват авторите на доклада.

✓ КФН може да блокира пакетната продажба на борсата и депозитара

Регулаторът вижда риск в приватизацията на регистъра на ценните книжа. Разделянето на двете свързани институции ще изгони кандидатите

Комисията за финансов надзор смята, че има рискове Централният депозитар да се приватизира заедно с Българската фондова борса. Това става ясно от становище на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор (КФН) Владимир Савов, поискано от Агенцията за приватизация по повод продажбата в пакет на двете институции, с което "Капитал Daily" разполага. От двете ведомства не коментираха писмото.

Становището на регулатора за риска от продажба на депозитара, ако се приеме безрезервно от Агенцията за приватизация, ще попречи на успешна сделка за оператора на борсовия пазар. Причината е, че двете институции са неразривно свързани (виж мненията) и предлагането само на едната ще изгони желаещите. В разговори на управляващите и потенциалните купувачи - европейски борсови оператори, пакетирането е било поставено като задължително условие, казват представители на изпълнителната власт.

Надзор срещу надзор

Засага волята на държавата не изглежда прекършена, но не е и напълно ясна. В плана за приватизация е записана само борсата, защото се чакаше становището на КФН. "Очакваме в близките дни надзорният съвет на агенцията да вземе решение относно депозитара. Те трябва да решат дали ще се приватизира", казаха от ведомството, без да коментират получили ли са позиция на КФН.

Вариантите са два - да се пренебрегне позицията на регулатора и да се задвижи пакетната продажба или приватизацията на депозитара да не се започва. Това обаче обрича и сделката за БФБ.

Третият опит за продажба на мажоритарния дял в борсата всъщност започна преди няколко седмици, като в края на март агенцията обяви конкурс за оценител на дружеството. От АП тогава казаха, че изчакват становището на КФН за депозитара и тогава ще обявят процедура и за него, но че продажбата ще е в пакет, т.е. един инвеститор да купи и двете, за да ги развие.

При БФБ държавата е собственик на малко над 50% от капитала, а в Централния депозитар Министерството на финансите държи 43.7% от капитала, а борсата - 6.61%.

Притесненият регулатор

В писмената си позиция Владимир Савов изразява на няколко места притесненията си от оттеглянето на държавата от депозитара. Въпреки това не изказва категорично не. Оставя полуотворена вратата - в случай че институцията бъде купена от европейски инвеститор с добра репутация и опит. А всъщност обявените от агенцията критерии са точно за международен голям оператор. Разликата е, че той може да е и американски.

Според писмото на зам.-председателя "може обосновано да се предположи, че едновременната приватизация на двете институции би представлявала известен риск за стабилността на капиталовия пазар в България". Савов отбелязва, че ЦД е единствената институция, която има пълна информация за акционерите в дружества с безналични акции — и публични, и непублични. Той изразява безпокойство, че "приватизацията на държавния дял в депозитарната институция би могла да доведе до нестабилност в дружеството и несигурност за съхранението и използването на информацията, която се съдържа в регистрите му, включително и до опити за търговия, манипулация или загуба на информацията". Според него с държавно участие в собствеността инвеститорите ще имат гаранция за "ангажираността на държавата в тази сфера". Савов отбелязва и рисковете, ако Централният депозитар бъде приватизиран от купувач без опит или репутация и няма гаранции, че контролът може да бъде придобит от лица, регистрирани в офшорни зони.

Аргументите звучат странно. Първо, в процедурата ще има критерии към инвеститорите. И, второ, европейският опит показва, че повечето депозитари в ЕС са частни - с акционери пазарните участници, инвеститори, фондове, банки, и само малка част все още са държавни (виж карето).

Сито за големи

Декларираното дотук от Агенцията за приватизация е, че ще следва изработените преди години критерии за инвеститор в БФБ и депозитара. Планът предвижда да си останат високите критерии от предишните процедури за продажба — поне 2 млрд. евро средномесечен общ оборот от пазар на акции и/или общо 2 млн. броя средномесечни деривативни контракти, изчислявано за последните две години. Това означава, че бъдещият купувач ще трябва да е голям пазарен оператор, със сигурност по-голям от БФБ, и със сигурност трябва да има история.

На тази ранна фаза кандидатите не са преброени. Последно през миналата година (по време на кабинета "Орешарски") на срещи с представители на германската Deutsche Boerse европейският гигант е заявил, че продължава да се интересува от покупка в България, но задължително борсата в комплект с депозитара. Това е логично, тъй като германската борса вече познава местния пазар, защото от години тук се ползва търговската ѝ платформа Xetra.

През годините като потенциален стратегически инвеститор в БФБ бяха споменавани още Виенската фондова борса, Лондонската фондова борса и дори Варшавската. Въпреки заявения интерес от страна на последната тя няма шанс за участие в приватизацията, тъй като е държавно контролирана, а това не се допуска в процедурата. Без депозитара обаче интересът лесно може да се сведе до нула.

Частно мнозинство в ЕС

В ЕС много от депозитарите са частна собственост - основно на участниците на пазара или на големи международни инвеститори и борси. Преди няколко години борсите и депозитарите в трите балтийски републики бяха придобити и вече са собственост на обединението Nasdaq OMX, което е частна собственост. Справка в европейската асоциация на депозитарните институции показва, че само в три страни депозитарите са 100% държавна собственост - Сърбия, Малта и Кипър, в Хърватия тя е 62.3%, а в Босна и Херцеговина - 75%, по данни от 2013 г. След тях по държавно участие се нарежда българският депозитар. В Полша контролът реално също е в правителството - собствеността в депозитара е разпределена по 33.3% между фондовата борса, която е държавна, Министерството на финансите и централната банка. В две страни има значителна собственост и на централните банки - 53.3% в Унгария и 50% в Люксембург. Всички останали депозитари са пълна собственост на фондовите борси, на пазарните участници, на големи международни групи и фондове или е разпределена между тях.

Пет мнения, пет поддръжници на пакета

Зададохме въпроса трябва ли БФБ и Централният депозитар да се продават заедно на представители на капиталовия пазар. Отговорите са дадени, без участниците да са запознати с позицията на КФН.

Ангел Рабаджийски, "Карол"

Продажбата трябва да е в пакет, защото и търговията е в пакет. Без сетълмент няма търговия и без търговия няма сетълмент. За фондовата борса се търси стратегически инвеститор и е нормално той да иска и услугата по сетълмент. Още повече че БФБ е акционер в Централния депозитар и това е вид контрол. За клиринга — липсата на подобна система до някаква степен спира развитието на пазара. Възможно е бъдещият купувач да направи клиринг и именно затова не трябва борса и депозитар да се продават отделно. Пакетната продажба ще доведе именно до това - да се създаде клиринг, да се предлагат нови инструменти за търговия.

Радослава Масларска, председател на СД на "Елана трейдинг"

С въвеждането на XETRA Българската фондова борса достигна едно високо технологично ниво. Проблем остава липсата на клиринг, а той зависи от Централен депозитар. В последните 10 години капиталовият пазар и в частност Централен депозитар не е попадал в приоритетите на управляващите и в неговото развитие не беше инвестирано достатъчно. Въвеждането на клиринг е важно за улесняване на достъпа на чуждестранните инвеститори до нашия фондов пазар. Важно е за въвеждането на маржин търговия, къси продажби, договори за разлика. Категорично смятам, че БФБ - София, трябва да бъде приватизирана заедно с Централен депозитар. Чуждестранните инвеститори биха търсили пакетна сделка, за да може технологичното развитие на пазара да е в техните ръце. Продажбата на борсата без Централен депозитар е немислима или би се реализирала на много ниска цена. Ако държавата иска да запази регистъра при себе си, тя може да го прехвърли от Централен депозитар другаде. С разработката на новата система Централен депозитар направи това възможно. Например регистърът на държавните ценни книжа е в БНБ.

Стоян Николов, управител на "Първа ФБК"

Разбира се, че трябва да се приватизират заедно. По простата причина, че от оперативно- функционална гледна точка системите ще са по-ефективни с един собственик. Второ, добавянето на Централния депозитар в пакет ще направи предложението за продажба по-атрактивно. И трето, мажоритарната собственост на депозитара е на БФБ и който контролира борсата, има контрол и върху депозитара.

Тихомир Каунджиев, инвестиционен консултант, "Бета корп"

Има смисъл да се продават заедно. Трябва да се държи на приватизацията, сега като държавна структура Централният депозитар може би работи неефективно. Информационната му система е свързана с тази на БФБ и ако аз съм купувач, бих предпочел да ги закупя заедно. Въпреки че някои чужди оператори си имат клирингови къщи и може Централният депозитар да не им трябва, а да си използват техните системи.

Владислав Панев, председател на борда на "Скай управление на активи":

За мен най-важното е Централният депозитар да се свърже с Clearstream, така че достъпът на международните инвеститори до нашия пазар да стане по-лесен и евтин. Ако това ще се получи по-бързо, в случай че приватизираме БФБ и ЦД в пакет, естествено, че подкрепям. Трябва обаче да има гаранции, че в процедурата ще бъдат допуснати участници с необходимия опит, а не такива от типа на приватизаторите на БТК или "Булгартабак". Другото важно е да се разбие законово укрепеният монопол на Централния депозитар, който задължава редица компании и фондове да ползват задължително неговите услуги. Кое то в крайна сметка води до неконкурентоспособност на българската финансова

индустрия. Дали да се приватизират двете в пакет - пак е важно как точно ще стане и какви ангажименти ще поеме купувачът. Борсата има бъдеще, ако привлече бързо развиващите се български компании, както вече се случи например със "Спиди", очаква се и "Сирма груп". Ако остане просто място, където най-лесно се източват пенсионни фондове, ползите са съмнителни.

Вестник Сега

✓ Намаляването на данък "бюрокрация" пак се отлага

Фирмите ще комуникират с НОИ електронно чак от догодина, а енергетиката е извън дигиталната ера

Тонове излишна хартия и чакането по гишета ще продължат да измъчват бизнеса и гражданите поне до края на годината. Това е поредният последен срок, поставен за изпълнение на част от мерките, заложили във втория План за действие за намаляване с 20% на административната тежест.

Отчетът на плана, с който разполага в. "Сега", показва, че към края на миналата година 60 от 167 мерки не са изпълнени и са получили отсрочка до 31 декември 2015 г. Официалните причини са различни - от липсата на работещ парламент през миналата година до отсъствието на работеща система и липсата на пари за нейното изграждане. Всъщност основната причина за бетонирането на данък "бюрокрация" е мудната администрация. Общо 50 от неизпълнените мерки по плана са свързани със Закона за енергетиката, като повечето от тях се отнасят до работата на енергийния регулатор, а 8 касаят икономическото министерство.

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) все още не е въвела онлайн подаване на заявления за утвърждаване на цени, приходи и тарифи за фирмите от сектора. На място и в хартиен вид трябва да се внасят годишните финансови отчети на дружествата, както и заявленията за издаване, промяна или прекратяване на лицензи. А повечето от тези дейности се извършват от фирмите за ток и газ всяка година. Неотдавна от ЕВН пресметнаха, че само за един от одитите, назначени от енергийния регулатор, предприятието е издало 1.2 млн. броя справки с тегло 6.2 тона - защото всичко е трябвало да бъде представено на хартия.

Основна пречка регулаторът да общува с бизнеса онлайн е липсата на информационна система. Не е ясно как, кога и дали такава изобщо ще бъде създадена, особено като се имат предвид оплакванията на КЕВР, че безпаричие блокира дори проверките на място.

Шест от неизпълнените мерки за намаляване на административната тежест са за НОИ и по-конкретно са свързани с пускането на дълго чакания е-регистър на болничните листове. И за тях новият срок е 31 декември. Финансирането за регистъра вече е осигурено по програмата "Административен капацитет", предстои да бъде избран изпълнител.

Както в. "Сега" писа, широко рекламираното облекчение, според което от 1 януари лекарите вече пращат от компютъра си болничните листове в НОИ, се оказва полуелектронно. Защото за бизнеса остава задължението да внася на гише в осигурителния институт куп съпътстващи документи. От догодина обаче това ще се промени, обещава правителството. За след Нова година остава и обещанието болничните да се изплащат 3 пъти по-бързо. Идеята е пациентите да получават парите си 5 дни след подаването на данните от страна на шефовете им, а не както е в момента - да чакат 15 дни.

ОТЧЕТ

Ведомството, което се е провалило напълно в намаляването на административното бреме, е КЕВР, става ясно от отчета за 2014 г. От 42 планирани мерки изпълнените са "нула". Отличникът е Националната агенция за приходите, която се е отчела с всички свои 28 мерки още преди две години и с модернизацията на услугите е спестила на бизнеса 161 млн. лв. за година. Приходната агенция приема онлайн данъчни декларации, годишните отчети за дейности и др. Министерството на околната среда е изпълнило 32 от своите 35 мерки. Националният осигурителен институт има доста да навакса - от 11 мерки само 5 са изпълнени.

Таблица

Изпълнение на Плана за действие към 31.12.2014 г.

Институция	Планирани мерки	Изпълнени мерки
КЕВР	42	0
МОСВ	35	32
НАП	28	28
НОИ	11	5
МЕ	11	3

✓ Военни и полицаи ще получат нова отсрочка за пенсионирането

Социалният министър обещава пенсиите да се увеличат с 40%, но след 11 години

Военните и полицаите най-вероятно ще получат нова отсрочка за въвеждане на минимална възраст за пенсиониране. Социалният министър Ивайло Калфин е склонен на поредния компромис, при условие че тези служители се съгласят да се пенсионират на близки години до тези, в които сега излизат в пенсия - 52 г. и 8 м. Военният министър Николай Ненчев поиска да не се въвежда изобщо възраст за военнослужещите, а ако се налага, то тя да е 50 г. и да започне да действа от 2019 г. Калфин коментира, че това е твърде ниска възраст, но е съгласен да преговаря за гратисния период въпреки постоянните критики на Брюксел за отлагането на ранното пенсиониране. Ръководството на МВР все още няма официална позиция.

Решение няма и за ключовия за осигурителната система въпрос за злоупотребите с инвалидните пенсии. Тази седмица социалният и здравният министър също трябва да изчистят разногласията си кой да носи отговорност за ТЕЛК-овете, а срокът за изготвяне на мерките е 16 април. Те няма да влязат в сила преди 2016 г. Предложенията на социалното ведомство са Националният осигурителен институт да има право да връща хората на допълнителни прегледи, ако прецени.

"НОИ контролира решенията на ТЕЛК само по документи. Ако в системата веднъж влязат фалшиви документи, НОИ няма как да ги хване. Затова ще настоявам за възможност, където прецени НОИ, и за допълнителен преглед", обясни Калфин. Освен това в състава на ТЕЛК комисиите трябва да участват и лекари, които работят и на друго място по специалността си. "В момента лекарите нямат право да работят извън тези комисиии, платени са зле, претоварени и демотивирани са", смята министърът. Другата идея е да се свържат системите на НОИ и здравната каса, за да се следи досието на пациента, но това не изглежда възможно към момента. Бизнесът оценява злоупотребите с инвалидни пенсии на около 300 млн. лв. от общия разход от над 1 млрд.

Въпреки че по тези две теми няма консенсус, днес социалният министър ще публикува за обществено обсъждане мерките за пенсионна реформа, които предлага. Те предвиждат вдигане на осигурителната тежест с 4.5% за 12 г., увеличаване на възраст и стаж за всички работещи. Всички жени, родени след 1972 г., ще се пенсионират на 65 г. - от 2037 г. Мъжете ще стигнат 65 г. през 2029 г. Ако се приеме целият пакет с мерки, Калфин обещава 40% по-високи пенсии, но чак след 11 години. Според Калфин плавното увеличаване на осигуровките ще осигури парите.

Дефицитът в НОИ ще падне под 0.5% от БВП след 2032 г. От тази прогноза е изключена сумата, която държавата плаща като трети осигурител с 12% вноска за всички. В момента дефицитът на общественото осигуряване е 2.5% от БВП.

РОЗОВИ ОЧИЛА

Според изчисленията на НОИ мъж, който сега е на 51 години и има 27 години стаж, осигурява се на 1200 лв., ще се пенсионира на 65 г. през 2029 г. Пенсията му трябва да е 1085 лв. и 82 ст., при положение че продължи да се осигурява в частен фонд. Ако пък прехвърли цялата си вноска в НОИ, пенсията ще стане 1322 лв. и 77 ст. Тук обаче е изпусната "малката" подробност каква ще е покупателната способност на тези пари след толкова години. Прогнозите са правени със сегашния ръст на инфлация, осигурителен доход, доходността на фондовете и таксите, които вземат, при условие че доходите растат постоянно. Управителят на НОИ Бисер Петков определи прогнозите като "хипер условни и много относителни". Калфин допълни, че не агитира никого да си мести вноските в НОИ, като той самият щял да остане в частния фонд.

НЕДОВОЛНИ

Още една засегната група скочи срещу мерките - миньорите и работещите тежък труд. Индуриалните федерации от КНСБ и КТ "Подкрепа" искат среща с депутатите от социалната комисия, недоволни от предвиденото увеличаване на възрастта за пенсия на категорияните работници. То предвижда мъжете и жените от първа категория да се пенсионират на 57 г., а от втора - на 62 г. Синдикатите искат по-ниска възраст - съответно с по две години под предлаганите от Калфин.

✓ Недомислици: Новите правила за бързите кредити доведоха до хаос на пазара и оскъпяване

Клиентите са по-объркани от всякога в морето от такси

След промените в Закона за потребителския кредит бързите заеми не поевтиняха, а и за клиента вече е невъзможно да се ориентират в морето от такси и застраховки.

У нас със сигурност има фирми, чийто бизнес не страда, дори когато клиентите им са в тежко финансово състояние - небанковите финансови институции или фирмите за бързи кредити. Потребителите продължават да се насочват към тях заради лесния достъп и ниските изисквания. В резултат обемът им нараства, сочат данните на БНБ.

Извън статистиката обаче твърде малко се промени при оскъпяването и прозрачността при раздаването на бързите кредити. Свалянето на лихвите по тези заеми бе в основата на шумно пропагандирана през лятото на миналата година законова промяна. Но 9 месеца след влизане в сила на разпоредбите на Закона за потребителския кредит, който уж трябваше да сложи таван на разходите, бързите кредити остават точно толкова скъпи, както и преди. И вината е у депутатите от тогавашното Народно събрание, които бяха "неумолими" и прокараха новите правила напук на предупрежденията на експерти и на компаниите. Те от своя страна откриха как да заобиколят правилата и в момента нещата са почти постарому.

През лятото на миналата година по предложение на депутата Георги Кадиев Народното събрание наложи таван от 50% на годишния процент на разходите (ГПР) по бързите заеми. Браншът реагира бурно, намекваше се дори за фалити, но постепенно говоренето затихна. За да се застраховат, тези кредитори наложиха изискване за поръчител или за обезпечение, с което да намалят риска заемът да не се върне

Справка на "Сега" при случайно избрана фирма за бързи кредити показва, че ако клиент изтегли 600 лв. например за 9 месеца, ще върне точно 1157 лв. Или почти двойно. Оскъпяването е 100%. Реално общо 9-те погасителни вноски по 78 лв. на месец правят общата сума от 707.76 лв. Фирмата обаче добавя такса гарант от 50 лв. към всяка месечна вноска, която не влиза в годишния процент на разходите. За да избяга от тавана на ГПР, друга случайно избрана фирма изисква двама поръчители или поръчителство от дружество, предлагащо гаранционни услуги. При 1000 лв. кредит за 12 месеца вноската се оскъпява със 100 лв., ако не можете да осигурите две лица - поръчители, с доказана заплата от над 1500 лв. По-вероятно е клиентът, стигнал до това да тегли спешен заем, да не успее да намери двама гаранти. Така при кредит от 1000 лв. за 1 година той трябва да връща 2000 лв.

Още при приемането на закона компаниите от Асоциацията за отговорно небанково кредитиране предупредиха, че предложението таван на ГПР в размер на 50% е безсмислен при краткосрочните малки заеми. "Все едно да пресметнем колко ще струват нощувките в хотел в продължение на една година или да се возим на такси 12 месеца, без да слизаем от него. И в двата случая ГПР ще показва баснословно висока сума, която обаче никой така или иначе няма да плати, защото никой не нощува в хотел и не се вози на такси цяла година", каза пред "Сега" председателят на асоциацията Неделчо

Спасов. Той обясни, че при така фиксирания таван законът изисква от компаниите да отпускат примерно 30-дневен заем за 100 лв. срещу максимум 4 лв. и 16 ст. оскъпяване. "Това бе направено, при положение че по това време на пазара имаше огромна конкуренция - 150 компании, всяка от които се опитваше да предложи най-изгодните условия на потребителите и едномесечен заем за 100 лв. в този период се отпуснаше средно срещу 20-30 лв. оскъпяване", обясни още Спасов.

Освен че бързите заеми не поевтиняха, за клиента вече е невъзможна мисия да се ориентира в морето от оферти, такси и застраховки и да избере подходящия кредит. Ако допреди 9 месеца всички разходи, съпътстващи един бърз кредит, бяха обединени в една-единствена вноска по кредита, то след промените в закона компаниите започнаха да предлагат допълнителни услуги и гаранции отделно и срещу допълнително заплащане. В резултат нито кредитите поевтиняха заради тавана, нито пък съществуващите проблеми за потребителите бяха решени. От Асоциацията за отговорно небанково кредитиране признават, че за потребителя е изключително трудно да се ориентира и той е принуден да събира огромен обем информация.

Според Богомил Николов от асоциация "Активни потребители" в момента всички клиенти са заставени да избират кредит на тъмно. Изискването на закона е всеки кредитоискател да има право да получи предварително пълна информация за кредита. Оказва се обаче, че фирмите за бързи заеми предоставят пълна информация за това колко е сумата, която клиентът трябва да внася, едва след подписването на договора. В експеримент, проведен преди няколко месеца в 5 компании за бързи кредити, тайните клиенти на асоциацията са получили точна информация в стандартен формуляр само в една от фирмите. От една фирма обяснили, че първо трябва да се подаде искане за кредит, за да се получи стандартният формуляр, а пък друга заявила, че тази информация се дава след подписан договор. Николов изтъква, че нерядко клиентите не изчитат целия договор и се предоверяват на служителите на компанията. Понякога те не разбират и всички клаузи.

Въпреки високите лихви и новите такси обаче бързите кредити повишават обемите си всяка година, показват данните на БНБ от края на декември 2014 г. През миналата година за домакинствата те са се увеличили със 74.4 млн. лв., или с 5.2%. В края на декември те вече са 1.512 млрд. лв., при 1.437 млрд. лв. година по-рано. Като цяло раздадените кредити от небанковите финансови институции са се увеличили с 2.7% спрямо края на 2013 г. и са прехвърлили 2 милиарда лева. Едновременно с това леко намалява процентът на необслужваните заеми. Повече от половината раздадени кредити - над 1.2 млрд. лв., са потребителски. Проблемът е, че до бързи кредити прибягват хора, изпаднали в крайна нужда, които няма да получат банков заем или нямат време за дългата процедура. Фирмите за бързо кредитиране обаче са насреща, но срещу съответната, както се оказва, почти непредвидима цена.

В крайна сметка поредното бързо популистко решение на властта не доведе до желанния ефект. То отново беше взето без оценка на въздействието или проучване на опит отвън.

"В Норвегия например няма таван на лихви или ГПР, нито изискване за стандартни преддоговорни формуляри, но системата работи безотказно. Там държавата е изградила портал, в който всички компании са длъжни да качват условията си, новите оферти, оскъпяване. Всеки потребител може да избере услуга, сума и период и да му бъдат подредени всички налични оферти с техните характеристики", обясни пред "Сега" Богомил Николов. Така не е необходимо да се регулира оскъпяването, защото конкуренцията върши това - по-скъпите кредити остават пренебрегнати.

Във Великобритания пък законът определя таван на лихвата от 0.8% на ден и максимум 100% оскъпяване по един заем. Въведен е и таван за таксата за просрочие на един заем в размер на 15 лири, обясниха от Асоциацията за отговорно небанково кредитиране. Това означава, че ако жител на Великобритания изтегли 30-дневен заем за 100 лири и го погаси навреме, ще плати максимум 24 лири лихва. Ако не успее да го изплати навреме, освен тези 24 лири ще дължи и максимум 15 лири такса за просрочие. Фирмите за бързи заеми смятат, че това би било сполучливо решение и за България. Асоциацията за отговорно небанково кредитиране беше учредена в отговор на твърденията, че фирмите за бързи кредити упражняват лихварство. Нейният председател Неделчо Спасов (в средата) обясни, че преди влизане в сила на промените в закона на пазара имало огромна конкуренция - 150 компании, всяка от които се опитвала да предложи най-изгодните условия на потребителите.

[Вестник Преса](#)

✓ До 2016 г.: Фирмите за дърводобив – със сертификат

Пари за нови гори изгорели в КТБ

До началото на 2016 г. всички фирми, които преработват и добиват дървесина, трябва да бъдат сертифицирани, ако искат да участват в обществени поръчки. Така ще се изсветли секторът. Това съобщи заместник-министърът на земеделието Георги Костов. За да получат документа, компаниите ще трябва да изпълняват определени стандарти и ще се проследява пътят на дървесината. Контролът ще се извършва от външен одитор.

През последните три години са изградени само стотина километра горски пътища, а за тази са проектирани 400 км, каза още Костов, който се включи в залесяване на територията на горското стопанство в Казанлък.

Една от причините да се сече прекомерно край пътища и населени места е трудният достъп в горите. Там инфраструктурата обаче струва много скъпо. В зависимост от мястото един километър излиза между 150 000 и 400 000 лв.

Около 50 млн. лв. са събрани във фонда за инвестиции в горите, но част от тези пари са загубени. 8,5 млн. лв. са в КТБ, през 2013 г. като заеми са предоставени 8 млн. лв., от тях 6 млн. лв. на „Напоителни системи“. Засаждането на горски фиданки се плаща от горските стопанства по две стотинки. За изкопаването на 160 м траншея с ширина 50 см пък се дават 20 лв. Това е причината трудно да се намират работници.

✓ Връзват здравната каса с НОИ

Калфин с идея за затягане контрола над инвалидните пенсии

Първите мъже, спрели работа на 65 г., с 1300 лева за старини

Системата с база данни на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) да бъде свързана с тази на Националния осигурителен институт (НОИ). Тази идея лансира вицепремиерът и социален министър Ивайло Калфин, като мярка за затягане на контрола при отпускането на инвалидни пенсии. Неведнъж той е намеквал, че има злоупотреби с тези средства, като те наброяват половината от всички пенсии, които се изплащат. При връзването на системите на НЗОК и НОИ обаче ще може да се проследи здравното досие

на всеки, който подава документи за инвалидна пенсия или добавка, и така лесно да бъдат засечени случаите на измами. „Така ще се знае за всеки човек какви лекарства е получавал, на какви изследвания е бил и така по-лесно ще се хване някой, който изведнъж се е разболял много тежко“, обясни Калфин.

Според него трябва да се промени и практиката, при която НОИ контролира само по документи решенията на ТЕЛК. „Ще настоявам да има възможност, където прецени НОИ, и за допълнителен преглед, за да се установят фактите“, заяви социалният министър. Той подчерта още, че кръгът от лекарите в ТЕЛК комисиите трябва да бъде разширен. Според него медиците там са претоварени, зле платени и ниско мотивирани. Именно заради това според него трябва да се даде възможност на практикуващи лекари да влязат в комисиите срещу допълнително заплащане.

Калфин настоя и за друга промяна, свързана обаче с пенсионираните по старост. Според него трябва да се върне правото на фирмите да уволняват подчинените си, навършили години за това. От 2012 г. служителите в пенсионна възраст могат да останат на работа, ако поискат, дори работодателят им да не е съгласен. „Това не дава положителен резултат. Дори напротив, поставя в неблагоприятно положение работниците без право на пенсия, защото ги лишава от закрила“, заяви Калфин.

След предприетата реформа в сектора през 2026 г. възрастните хора у нас ще получават с 40% по-високи пенсии, пресметнаха междувременно от социалното министерство. Идеята на експертите е в следващите 11 г. коефициентът, по който се изчислява осигурителният принос на работещите, да се увеличи от 1,1 на 1,5. Така, ако един мъж с 27-годишен трудов стаж получава 1200 лв. заплата, след 11 г. той ще получава 1323 лв. пенсия. Тази сума обаче е само, в случай че бъдещият пенсионер е прехвърлил партидата си от частен пенсионен фонд в НОИ. Ако е решил да получава пари за старини от двете места – НОИ и фонда, сумата, която ще му изплати институтът, ще е 1085 лв. Какъв ще е размерът на втората му пенсия зависи от доходността на частния фонд. Още по-висока сума очаква младите дами, за които през 2037 г. пенсионната възраст ще достигне 65 г. Ако сега 32-годишна жена с 8 г. трудов опит се осигурява върху 800 лв., след 33 г., когато излезе в заслужена почивка, ще получава 1900 лв. от НОИ. От социалното министерство изчисляват, че ако предложенията им за плавно нарастване на пенсионната възраст и осигуровки се приемат, това ще доведе до премахване на дефицита в НОИ.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Сивият сектор е бич за обществото

Приветстваме идеята за регистър на мебелните производители

Елица Ненчева, изп. директор на Браншовата камара на дървопреработващата и мебелната промишленост

Сивият сектор пречи не само на легалните фирми, но и на цялото общество. В тази връзка приветстваме изразеното от заместник-министъра на икономиката Любен Петров намерение да се създаде регистър на фирмите-производители на мебели. Сивият сектор в бранш "Дървообработване и производство на мебели" е изключително голям. Много физически лица произвеждат мебели, без да плащат данъци и осигуровки и подбиват пазара на коректните производители. Това крие и други опасности - тъй като се работи с машини, хората трябва да са квалифицирани, а продукцията да отговаря на определени изисквания за безопасност и здраве. В тази връзка очакваме подкрепа от държавата за изграждане на изпитвателен център за мебелната индустрия, каквито има в редица други страни от Европа.

Нашият бранш и нашият продукт са специфични и трябва да бъдем подпомагани с организирането на специализирани изложби и бизнес форуми у нас и в чужбина, на които да се популяризираме.

1. Какви мерки ще предприеме държавата за ограничаване на сивия сектор?

2. Как държавата ще подкрепи експортния потенциал в традиционен бранш като мебелното производство?

ДДС за храните да е под 10%

Ангел Ангелов, управител на "ГРАДУС - 1" ООД

Основният проблем и въпросът, който искам да отправя по-специално към финансовия министър Владислав Горанов, е във връзка с ДДС на хранителните стоки у нас. ДДС-ставката във Франция е 9 %, в Румъния също стана 9 %. Ако и у нас се приложи тази мярка, тя ще намали сивия сектор и България ще стане много по-конкурентна. След като европейските регулации позволяват на държавите членки на ЕС да намаляват ДДС-то, то тогава каква е пречката пред страната ни да последва този пример? Със зърното това се случи и от бранша, тъй като ние сме и в този бранш, мислим, че резултатите са много добри. Така че всеки размер на ДДС ставката за храните от 10 надолу е добре дошъл.

Номер 1 сме по продажби на черно

Георги Узунов,

председател на УС на Съюз на производителите на захар и захарни продукти

Въпросът, който най-много ме вълнува, се отнася до мерките за ограничаване на сивата икономика. Защото смятам, че тя е най-големият бич за нашата държава. Правил съм предложения в тази насока - схема за обратно начисляване, подкрепям мерките за фискалния контрол. Най-голям привърженик съм на намаляване на ДДС ставката на рисковите стоки, защото и без друго при тях ДДС-то не успява да бъде събрано. Така че всъщност е само илюзия, че при тези стоки има 20 % ДДС, защото това, което реално се събира, е от порядъка на 10 %. Според мен ставката за хранителните стоки от първа необходимост, като захар, олио, месо, мляко и изобщо за всички бързооборотни стоки, които са обект на схеми за точене на ДДС, трябва да бъде 10 %. Въпросът за ограничаването на сивата икономика е фундаментален. Ние сме на първо място по дял на сивата икономика според европейските статистики и на последно място по всички останали показатели, свързани с живота в страната - на последно място сме по жизнен стандарт в ЕС, по здравеопазване и образование. 64 % от хранителните стоки у нас са вносни и е така, защото сивата икономика допринася сериозно за разрушаването на родното производство. Има и други фактори, разбира се, но тя е основният.

Страната ни се нуждае от по-добър имидж

Радослав Радев, председател на Националната лозаро-винарска камара

1. Възможно ли е да се оптимизира процесът на подпомагане на участието в международни винарски изложения? Досега всяка година е имало неясноти около целевия бюджет, с който разполага ИАНМСП, за финансиране на тези дейности, което в много случаи води до невъзможност своевременно да бъде заявено участието. Съответно пропускаме възможността за представяне или заявката се подава в последния възможен момент. По този начин България не може да се възползва от преференциалните условия на участие (при ранна заявка), не можем да си гарантираме разполагането на щанда на оптимално място, както и не успяваме добре да подготвим участието си и съпътстващите мероприятия. Подчертавам, че последното организирано участие на Провайн в Дюселдорф, беше едно добро изключение.

2. Готово ли е МЗХ да стане инициатор на провеждането на дискусия и изработването на стратегия за подобряването на имиджа на България като традиционен производител на селскостопански стоки и храни, привлекателна туристическа дестинация и добро място за инвестиции? Само общите и целенасочени действия на различните сектори в икономиката на страната ще доведат до промяна на нейното позициониране в съзнанието на чуждестранните ни партньори. Отделните промоционални активности в различните браншове трябва да бъдат елемент от една обща национална стратегия.

Бюрократията пречи да вземем парите от ЕС

Бертрам Ролман, управител на "Пирин Текс"

1. Ще бъде ли оптимизиран процесът на усвояване на средства от оперативните програми? Съпътстващата го бюрокрация в новия програмен период все още остава прекалено голяма, пораждайки огромни странични разходи за кандидатстващите и за усвояващите средства фирми, и така поставя под съмнение цялостната целесъобразност за бизнеса на участието по такива проекти. По този начин отново не можем да очакваме добра усвояемост на средствата от европейските фондове.

2. Ще се предприемат ли ефективни действия за запълване на дупките в осигурителната система посредством ограничаването на сивата икономика и злоупотребите с болнични и инвалидни пенсии? В момента огромни средства, които нормално би трябвало да се вливат в нея, изтичат чрез некоректни работодатели, укриващи осигуровки, и чрез некоректни работници и лекари, злоупотребяващи с неверни медицински свидетелства за неработоспособност. Всичко това рефлектира върху коректните работодатели и подрива тяхната конкурентоспособност.

3. Ще се създадат ли условия за реактивизиране на строителната дейност сред фирмите и на строителния бранш като цяло? В момента процесите, свързани с разрешителни и пускане в експлоатация на завършени обекти (дори на малки такива), е натоварен с безкрайно тежки бюрократични елементи и понякога произволни формални изисквания от редица институции, което плаши и демотивира бизнеса от вземането на инвестиционни решения.

4. Ще бъдат ли взети мерки за консолидиране на прекалено големия брой браншови организации в някои сектори, водещ до нефункциониращ диалог между държавата и бизнеса по секторни въпроси? Понастоящем в повечето браншове има поне 2-3 асоциации, от които всяка поотделно търси контакт с държавните институции, а това от своя страна води до неефективност на работата и подрива представителността на бизнеса.

investor.bg

✓ 20% от разходите на НОИ са за пенсии за инвалиди

Почти всяка втора пенсия в България е инвалидна, заяви социалният министър Ивайло Калфин

Почти всяка втора пенсия в България е инвалидна, а 20% от разходите на НОИ са за такъв вид пенсии, каза в предаването "Неделя 150" на БНР вицепремиерът и министър на труда и социалната политика Ивайло Калфин.

По думите му инвалидните пенсии са „един отдушник“, в който хората с ниски доходи и пенсии търсят начин да си увеличат доходите, но не може те да бъдат източникът на повишаване на доходите.

Нормалното е инвалидните пенсии да бъдат насочени към хората с увреждания. В социалната политика и в модела, който се предлага, е заложено повишаване средствата за пансионери, обясни Калфин.

Той заяви, че целта не е сумата за инвалидни пенсии да бъде намалена и допълни: „Целта е така да се направят механизмите, че хората с инвалидизация в трудоспособна възраст да бъдат насочени към професии, в които те могат да бъдат полезни. Това е практиката в европейските страни. Допълнителните доходи, свързани с различни заболявания, трябва да бъдат доставяни по друг път, а не чрез инвалидните пенсии. С промяната затягаме възможностите за злоупотреби на хора, които не са инвалиди.“

Като причина за небалансираната осигурителна система Калфин отчете политическите решения през годините.

„Осигурителните и пенсионните модели са дългосрочни и в тях влизат макроикономическите и демографските модели, това, което няма как да влезе в тях, е политическият риск и политическите решения. Осигурителната и пенсионната система не е балансирана днес, както е мислена през 2000-ната година, заради политическите решения, случили се през тези години”, каза той.

Целта, според министъра, е социалната система да бъде стабилна в дългосрочен план и от всяко следващо правителство да има минимални изменения.

Той коментира, че несъгласието на работодателите за увеличение на осигурителните ставки е принципен въпрос за тях, но Калфин подчерта, че за 1000 лева осигурителен доход работодателите трябва да платят по 3 лева повече на месец.

Министърът призова всички институции, бизнеса и синдикатите да поемат личен ангажимент и принос към промените в пенсионната система. Той заяви, че е нормално да има минимална възраст за пенсиониране и е нормално да има разделение, свързано с условията на труд:

„Ако работиш рисковата работа, с риск за здравето и живота, би трябвало да имаш по-висока пенсия. Ако работиш в канцелария, то ти работиш като всеки друг български гражданин и не е нормално да получаваш по-висока категория. Тези, които са априори против всичко, което се предлага и искат да се запази сегашната система, то те гарантират мизерни пенсии на хората. Призовавам всички партийни групи в НС да потърсим съгласие по основните елементи на тези промени. Не вярвам това да се случи.”

Калфин заяви, че подкрепя хората с увреждания и обясни защо не е излязъл да поговори с родителите на деца с увреждания по време на организирания от тях протест в петък, като посочи, че е съпричастен към проблемите им, но за да има нормален диалог, той не може да се води с викове и в присъствието на хиляди хора. Необходимо е да има представителство и бързо да се вземат мерки, допълни той.

✓ Борисов: България е с 1,5% при допустими 2% грешки при изготвянето на европроекти

За три месеца има над 1 млрд. лева повече приходи заради борбата с контрабандата, посочи премиерът

България има средно 1,5% при допустими 2% грешки при изготвянето на европейски проекти, обяви във Варна премиерът и председател на ГЕРБ Бойко Борисов. По думите му това е европейска статистика и няма как да не ѝ се вярва.

Според министър-председателя страната ни е сред десетте най-добри държави при изготвянето на проекти от всички 28 страни членки. Борисов посочи, че зад България има държави с по 15, 30, 40 на сто грешки при изготвянето на проекти. Според премиера това показва, че страната ни има много добър административен капацитет на екипите на министерствата и кметовете.

Министър-председателят каза още, че през тази година по европейски проекти ще бъдат разплатени 6 милиарда лева за инфраструктура, конкурентноспособност и други.

Пред младежите от ГЕРБ Бойко Борисов разказа за проектите, които са реализирани и се реализират при неговото управление. Той посочи, че при управлението на ГЕРБ средно на година се строят 65 километра магистрала. Борисов припомни, че през тази година предстоят строителство на лотове от магистрала "Хемус", завършване на спортните зали в Русе и Пловдив и други.

Борисов посочи още, че се полагат огромни усилия за борбата с контрабандата, като по думите му за три месеца има над 1 млрд. лева повече приходи.

"Сега поне не можете да се оплачете, че на Бургас се помага повече, отколкото на Варна – над 300 млн. лева инвестиции има в града", обяви пред местните младежи Борисов. Той изрази мнение, че кметът Иван Портних и екипът му са тръгнали малко бавно. "Практиката показва, че през втория си мандат кметовете работят по-силно, там, където ГЕРБ има кметове два мандата, са най-добрите градове за живеене", допълни той.

Премиерът взе участие в политическия университет на МГЕРБ, който е под надслов "Младежите на ПП ГЕРБ на прага на местните избори 2015 г. - Доказваме, че можем!". Освен Борисов в инициативата участват и министрите Лиляна Павлова и Красен Кралев, както и депутати.

✓ ИПИ: Вместо по-високи разходи, да се намали дефицитът

Данните на финансовото министерство за изпълнението на бюджета към февруари 2015 г. крият и рискове, смята икономистът Калоян Стайков

В края на март управляващите побързаха да се похвалят, че „за пръв път след 2009 г. се очаква излишък по (консолидираната фискална програма) за първите три месеца на годината, което е, наистина, добра новина, пише в свой коментар икономистът от Института за пазарна икономика (ИПИ) Калоян Стайков.

Бързината на Министерството на финансите да оповести предварителните данни за март изглежда целеше да засенчи публикуваните в началото на април данни за изпълнението на бюджета за февруари 2015 г., смята обаче той. За него те също носят добри новини, но и същевременно крият и някои опасности.

За първите два месеца на 2015 г. разходите нахвърлят със 105,5 млн. лева приходите в консолидирания бюджет. Това е значително по-добре от дефицита за същия период на предходната година в размер на 688,2 млн. лева, отбелязва икономистът.

По-доброто изпълнение изцяло се дължи на приходната част, която е с 558,8 млн. лева по-висока в сравнение с миналогодишната (ръст от 13,3%), въпреки продължаващата дефлация в страната. Най-голямо увеличение в сравнение с двата месеца на 2014 г. се наблюдава при постъпленията от данъчни приходи – близо 600 млн. лева и от неданъчни приходи – над 120 млн. лева, докато помощите от Европейския съюз намаляват с над 160 млн. лева.

Повече от половината от ръста при данъчните приходи се дължи на по-високите постъпления от ДДС.

„Тук трябва да се отбележи, че това е резултат изцяло от сделки в страната, докато приходи от ДДС от внос намаляват в сравнение с предходната година заради „привнесената“ дефлация основно по линия на енергийните ресурси, като петрола“, посочва Стайков.

Причина за това може да се търси в по-високото потребление и инвестиции в края на миналата година, които най-вероятно продължават и в началото на тази година, но не бива да се изключва и подобряване на събираемостта, допълва той.

Другият основен „виновник“ са приходите от социални и здравни осигуровки, които се увеличават съответно със 132 млн. лева и 64,7 млн. лева.

Основната причина за по-високата събираемост може да се търси първо в увеличаването на минималните осигурителни доходи - средно с 4,4% и на максималния осигурителен доход, който беше увеличен от 2 400 лева на 2 600 лева. Положителен ефект върху събраните осигуровки може да се търси и в по-високата заетост в края на 2014 година, която може да се очаква да продължава и в началото на тази година, макар този ефект да е с неясни размери.

Повод за съмнение обаче дават данните за събраните приходи от данъците върху доходите на физическите лица, които за първите два месеца на 2015 година са с 66,2 млн. лева по-малко в сравнение с предходната година - спад от 14,3%.

На фона на ръста на заетите в края на миналата година обяснение за по-малкото събрани приходи може да се търси в договорите за полагане на този труд. Въпреки че работещите в икономиката се увеличават, наетите по трудово и служебно правоотношение в края на 2014 г. са по-малко в сравнение с края на 2013 г. Това означава, че ръстът се дължи на повече самонаети и/или повече наети по договори, различни от трудови (например граждански и авторски), по силата, на които има нормативно признати разходи, намаляващи осигурителния доход и данъчната основа, а оттам – приходите от осигуровки и данъци.

Още по-интересна е ситуацията с разходите, които, изненадващо, се увеличават, отбелязва Стайков.

„В други години изненадата можеше да дойде от това с какъв темп се увеличават разходите, но не и заради самото увеличение, защото всяка година заложените в бюджета консолидирани разходи бяха по-високи в сравнение с предходната“, пише икономистът.

2015 година е първата от много години насам, в която консолидираните разходи (без вноската в бюджета на ЕК) се очаква да са по-ниски в сравнение с предходната година - със 149,3 млн. лева или близо 0,5%.

Как да си обясним тогава увеличението на разходите за първите два месеца на годината с 23,8 млн. лева?

Едното обяснение са по-високите разходи за лихви – с 50 млн. лева, но това не е изненада, тъй като МФ очаква с 267,5 млн. лева по-високи годишни разходи за лихви. Изненадата идва от това, че по прогноза тези допълнителни разходи трябва да бъдат компенсирани основно от по-ниските разходи за заплати и осигуровки – понижение с 333.5 млн. лева.

„Добре, но за първите два месеца разходите за заплати са с 20,5 млн. лева. по-високи от същите през 2014 година“, отбелязва още експертът.

За него през последните три години е имало само четири месеца, в които месечните разходи за заплати са били под същите за съответния месец на предходната година, което сериозно подкопава тезата, че сега разходите са високи, но в следващите месеци ще бъдат намалени, така че да бъде изпълнена бюджетната цел.

„Нещо повече – предстоят местни избори, което почти сигурно предполага по-високи разходи“, прогнозира Стайков.

Още по-лошото е, че при групи разходи, при които за годината се прогнозира ръст – текуща издръжка и социално осигуряване, се наблюдава свиване през първите два месеца на годината. Независимо от развитието на бюджета през следващите години това ще се превърне в сериозен проблем поради една от следните причини.

Ако се изпълни бюджетната прогноза и тези разходи започнат да растат в сравнение с нивата си от предходната година, това, при равни други условия, ще постави под риск изпълнението на фискалната цел. Ако увеличението на тези разходи е съпътствано с преизпълнение на приходите, това ни връща към ситуацията от 2008 година, когато управляващите целенасочено подценяваха приходната част, за да могат да правят допълнителни разходи в края на годината.

Ако тези разходи към края на годината са по-ниски от предвидените в бюджетната рамка за сметка на други разходи, като заплати например, това означава че бюджетът се управлява „ръчно“ без изпълнителната власт да се съобразява с гласувания от парламента закон.

През изминалата седмица вече се чува заявки, че постъпленията в бюджета от данъци и осигуровки могат да са с около 1,5-1,6 млрд. лева повече в сравнение с предходната година при заложен ръст от 613.7 млн. лева. С други думи говори се за преизпълнение на приходите с около 1 млрд. лева. На този фон веднага се чува и заявки за повече разходи, независимо че планираният консолидиран дефицит за годината е близо 2,5 млрд. лева.

„И той беше споменат покрай разговорите за повече приходи и по предварителни сметки, ако има сериозно преизпълнение на приходите, целта на правителството ще бъде намаляване на дефицита с близо 165 млн. лева.

„Това си заслужава да се повтори – при очаквано събрани с 1 млрд. лева. повече от очакваните приходи намалението на дефицита ще бъде с близо 165 млн. лева“, отбелязва икономистът.

Според чл. 35 от Закона за устройството на държавния бюджет, който беше в сила до началото на 2014 г. присъстваше следният текст, какъвто отсъства от настоящия Закон за публичните финанси: „Министерският съвет по предложение на министъра на финансите може да одобри допълнителни бюджетни кредити в размер до 1,5 на сто от разчета на приходите по консолидираната фискална програма за съответната година, когато те са покрити от преизпълнение на собствени приходи и/или от разкриване на нови приходоизточници“.

Предлагаме текстът от този член да бъде върнат в настоящия закон с допълнителното ограничение това да става само и единствено при нулево или положително бюджетно салдо.

По този начин няма да се занимаваме два месеца с притесненията и страховете на един или друг народен представител относно необходимостта и размера на емисия на дълг, чиято основна цел е покриването на стари задължения. Ако

управляващите и/или опозицията не искат да се теглят нови заеми, да използват преизпълнението на приходите изцяло за намаляване на дефицита, така че да се забави, а в последствие и прекрати, трупането на нови задължения.

По този начин и те, и ние, ще спим по-спокойно, заключава Калоян Стайков.

✓ През тази година ще стартират 11 процедури по новата ОП "Околна среда"

Министърът на околната среда очаква програмата да бъде одобрена от Брюксел "много скоро"

Инвестициите във ВиК сектора са били сред поставените въпроси от Европейската комисия (ЕК), преди да бъде окончателно одобрена новата Оперативна програма „Околна среда“, съобщи министърът на околната среда и водите Ивелина Василева по време на парламентарния контрол.

На въпрос на депутатата Георги Божинов тя посочи, че очаква програмата да бъде одобрена „много скоро“, а плановете предвиждат през тази година да бъдат стартирани 11 процедури за отпускане на безвъзмездно финансиране по програмата.

Министърът допълни, че друг аспект на преговорите с Еврокомисията е ролята на общините при изпълнението на проекти по програмата. България защитава тезата, че в сложните проекти за ВиК мрежата трябва да имат участие и общините, не само ВиК операторите, допълни още тя.

Една от основните насоки в разработените форми за кандидатстване за средства по програмата ще бъде популяризирането на проектите. Бенефициентите ще имат задължението за разясняване на извършваните дейности, както и какви промени ще доведат те в качеството на живота в населеното място, стана ясно от думите на екоминистърът.

От парламентарната трибуна Василева припомни още, че ОП „Околна среда“ през новия програмен период ще разпредели общо 3,5 млрд. лева. Те ще бъдат насочени основно към ВиК инфраструктурата, управлението на отпадъците, зоните по НАТУРА 2000, качеството на въздуха и превенция от наводнения и свлачища.

Едногодишното замразяване на плащанията по ОП „Околна среда“ в предишния програмен период са повлияли демотивиращо за бенефициентите и е затруднило управлението на програмата, обясни министърът. Тя добави, че след възстановяването на плащанията е имало максимална мобилизация, за да не бъдат загубени средствата.